

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredno nedelje in praznika. — Inzerati do 30 pekt vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati po vrsti Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Goriška trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strončarjeva ulica 1, telefon št. 60; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESSENJE: Ob kolodvoru 101. SLOVENI GRAD, Slovenski trg št. 5. — Politična knjižnica v Ljubljani št. 10.321.

Umik zavezniških čet proti Kanalu

Med neprestanimi borbami se ob podpori letalstva in mornarice postopno umikajo na obalo, kjer se vkrcavajo za prevoz na druga bojišča — S poplavi onemogočajo prodiranje nemških motoriziranih oddelkov — Srdite letalske borbe

London, 31. maja s. (Reuter) Poročila, ki prihajajo iz severne Francije, vsa soglašajo, da se velika bitka za umik zavezniške vojske proti morju nadaljuje uspešno za zavezniške. Sredič je doseglo v Anglijo z ladjami preko Kanala več tisoč angleških in nekaj sto francoskih vojakov, ki so se ukrcali v Dunkerque. Vojaški transporti so prihajali večer v Anglijo ves dan. Večina vojakov je bila v boju brez odmora več dni. Mnogi med njimi so bili že več dni tudi brez hrane. Kljub temu je borbeni duh vojske nezmožen.

Pri obrambi Dunkerquea in umikalni operaciji sodelujejo vse tri vrste orožja. Kopna vojska krije predvsem umik, vojna mornarica obstrinja s težkimi topovi nemške postojanke in štiti prevoz vojske, pa tudi letalstvo uspešno sodeluje v operacijah. Današnji »Times« poudarja to harmonično sodelovanje in pravi, da se vse tri vrste orožja izkazujejo s istim junaštvom.

O poteku bitke ni mogoče dati izčrpnih informacij. Po zanesljivih cenitvah pa se zdi, da so Nemci vrgli v boj proti zavezniški vojski v severni Franciji okrog 40 svojih divizij in večino razpoložljivih oklopnih edinic. Proti vsej tej premoči se zavezniška vojska vendarle uspešno brani. Zadnje straže držijo trdno postojanke ob Yseri, ostala vojska pa se počasi umika. Francoske čete, ki so stale v okolici Lillea, se tudi prebijajo proti obali. Dve diviziji francoskega vojskovanja sta z ozemlja pri Lilleu že dospeli v Dunkerque.

Uspešno obrambo Dunkerquea omogoča tudi dejstvo, da so zavezniške čete odprle zapornice na reki Aa pri Gravelinesu in na reki Yser pri Neuportu, tako da je bilo poplavljen široko ozemlje okoli Dunkerquea. Tla v poplavljenih predelih so sedaj že tako razmečena, da je nemškim tankom prodiranje onemogočeno.

Francosko poročilo o položaju na bojiščih

Pariz, 31. maja s. (Havas) Bitka v Flandriji se nadaljuje z vso srditostjo. Kljub nasprotnim nemškim poročilom se borita zavezniški armadi še nadalje z največjo energijo. Čeravno ima sovražnik tako številčno kakor tudi materialno premoč in so zavezniški vojski otežkočene dobave, Nemcem vse doslej ni uspelo, da bi presekal zvezo med armado generala Priouta pri Lilleu in glavno zavezniško vojsko ob obali. Prioutova armada, ki je zavzemala zadnje dni položaje južno od reke Lys, se je sedaj utrdila na severu reke in se bliža obali, da zavzame postojanke, ki jih ji je določilo vrhovno poveljstvo zavezniške vojske.

Na severu se zavezniška vojska istotako dobro brani. S poplavljenjem ozemlja ob reki Yser in pri Dunkerqueu je bila olajšana obramba. Dovolj vojnega materiala v Dunkerqueu še vedno poteka v redu.

Zaradi uspešnega odpora zavezniške vojske so bili Nemci po cenitvah vojaških strokovnjakov prisiljeni, da pošljejo v boj proti zavezniškim postojankam pri Dunkerqueu poleg rednih pehotnih divizij še 10 oklopnih divizij in 3 motorizirane. Pri vsem tem imajo Nemci v bojih izkušnje, ki niso v nobenem razmerju z doednebnimi uspehi.

Položaj zavezniške armade na severu je sicer še vedno kritičen, toda ne brezupen. Po poročilih, ki so dospela do davi, izgleda, da se položaj nikakor ni poslabšal. Z južnega bojišča ni posebnih novic. Na zapadu zavezniške čete uspešno čistiščejo ozemlje južno od Abbevillea sovranih oddelkov.

Angleško situacijsko poročilo

London, 31. maja e. (Reuter) Angleško ministrstvo javlja:

Zaradi povečanega pritiska nemške vojske na severnem jugozapadnem boku so bile angleške in francoske bojne sile na severu prisiljene, da se umaknejo proti obali, kjer potekajo sedaj tudi boji. Umik in evakuacija čet je bila izvršena zelo spretno in drzno. Evakuacija zavezniških čet s francoskega ozemlja na angleško ozemlje se vrši s pomočjo angleške mornarice. Določeno število čet je že na angleškem ozemlju. Umikanje in evakuacija krijejo angleške letalske sile, ki so v stalnem boju s sovražnikom. V teh bojih je bilo nad 70 sovražnih letal uničenih. Mnogo letal je poškodovanih. Eskadrila novih letal tipa Desian je uničila na dveh poletih 35 nemških letal, brez svojih izgub. Angleške čete sodelujejo v bojih s francoskimi četami v odseku južno od Somme.

Mnenje vojaških krogov

London, 31. maja (C. Z.) Vojaški dopisnik »Evening Standard« piše danes, da je padec severovzhodne Francije sicer za zavezniške težak in velik poraz, toda v širšem smislu je Nemčija ona, ki izgublja

bitko. Po mnenju vojaških krogov je skoro nemogoče, da bi mogli Nemci kmalu obnoviti z enako silo ofenzivo proti glavnim zavezniškim postojankam na jugu, zaradi ogromnih izgub, ki jih je doslej pretrpela njihova vojska.

Akcija mornarice

London, 31. maja e. (Reuter) Angleška mornarica nudi vso pomoč francoskim in angleškim oddelkom, ki operirajo ob obali in se upirajo mnogo močnejšemu sovražniku. Angleške bojne ladje podpirajo z vso svojo artilerijo zavezniške čete in ovirajo kretanje sovražnika. Nemškim oddelkom je angleška mornarica prizadejala velike izgube. Veliko število zavezniških čet je že na varnih mestih v Angliji. Nemško vrhovno poveljstvo trdi, pravi poročilo angleške admiraltete, da so imele angleške pomorske edince velike izgube. Kakor navadno, te trditve ne ustrezajo dejanskemu stanju. Pomorske operacije take vrste kakor se vodijo sedaj v Rokavskem prelivu, ne morejo potekati brez izgub. Izgubili smo tri rušilce in nekaj manjših ladij. Ena manjša 689-tonska transportna ladja je bila potopljena. Morala in duh naše vojske, ki sodeluje v teh operacijah, sta še vedno odlična; operacije se nadaljujejo.

Trije angleški rušilci potopljeni

London, 31. maja s. (Reuter) Angleška admiralteta je objavila sinoči izgubo treh nadaljnjih angleških rušilcev, ki so sodelovali pri operacijah v Kanalu. So to rušilci »Grouthton« in »Grenade« ter »Wakefull«. Prva dva, ki sta bila zgrajena leta 1936, sta imela po 1330 t in normalno po 145 moč posadke. Rušilec »Wakefull« pa je bil zgrajen leta 1917. S temi izgubami se je povečalo število angleških rušilcev, ki so bili potopljeni v teku sedanje vojne, na 17. Ob izbruhu vojne je imela Anglija 179 rušilcev. Medtem pa je bilo zgrajenih že več novih.

Obramba Dunkerquea

London, 31. maja (C. Z.) Nemcem ni uspelo, da bi v severni Franciji prebili položaje zavezniške vojske, ki krijejo angleške in francoski umik proti obali. Dunkerque, ki je obdan s strelskimi jarki, je trdno v zavezniških rokah. Kopno vojsko podpirajo težki topovi angleške vojske mornarice pred luko. Tudi letala se uspešno udeležujejo v bitki.

Tudi Calais je v zavezniški posesti

London, 31. maja e. (Reuter) Snočni komunikacijskega vojnega ministrstva se glasi:

Pretekli teden je bilo poslanih v Francijo nekaj angleških čet, ki so imele nalogo, da branijo Calais in napadajo prometne objekte v sovražnikovem ozemlju. Ker te edince niso mogle izvršiti svoje naloge, so se omejile samo na obrambo Calaisa.

Podpora letalstva

London, 31. maja s. (Reuter) Letalsko ministrstvo javlja, da so angleška letala včeraj uspešno izvajala operacije proti nemški vojski z namenom, da razbremenijo zavezniško vojsko v Flandriji. Ponovno so bile razpršene formacije sovražnih letal, ki so jim bile prizadele tudi zelo resne izgube. Najmanj 77 nemških letal je bilo uničenih. Istočasno so angleški bombniki napadali transportne in oklopne nemške oddelke ter uničevali mostove in strojniška oporišča. S teh operacij so se vrnila vsa angleška letala. Angleški hidroplani so sestrelili dve sovražni letali, dve drugi pa poškodovali. Izmed angleških hidroplanov jih pogrešajo 10, vendar so se posadke treh letal rešile.

Zaščita s poplavi

Pariz, 31. maja e. (Havas) Čeprav je položaj francoskih in angleških bojnih sil zelo resen in zelo kritičen, vendar ni obupen kakor trdi nemška propaganda. Zavezniško vrhovno vojaško poveljstvo ne objavlja sicer nobenih podrobnosti o položaju zavezniške armade, vendar je pooblastilo nekega višjega oficirja, da je izjavil:

Nemška poročila o položaju francoske vojske ob morju so netočna. Francoske čete drže še vse postojanke ob morju obali. V tem odseku ima sovražnik velike izgube. Na odseku pri Dunkerqueu je bila razdrta večina jezov in je tod ozemlje poplavljen, kar onemogoča napredovanje nemških oklopnih edinc. Od Neuporta do Ypresa je vsa dolina Ysere poplavljen v širini nekaj kilometrov.

Dramatične borbe

Nekje ob Renu, 31. maja AA. (Stefani) Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da je borba na severnem bojišču strašno srdita. V teku zadnjih dveh dni se francoske čete umikajo proti Dunkerqueu. Kar se tiče samega Dunkerquea, je prizor zelo žalosten. Številne divizije čakajo v dežju bomb na to, da bi se vkrcale. Te dramatične borbe nad Dunkerqueom se udeležujejo okoli 4000 nemških in zavezniških letal. Okoli sto prevoznih ladij, ki jih štiti angleška vojna mornarica in letalstvo, je prispele ob obalo. Colni, s katerimi se prevajajo angleški vojaki na ladje, so prenatrpani. Ne more se še reči ali se bo posrečilo ta poizkus zavezničev, odpeljati svoje čete. Nemškemu letalstvu se je že posrečilo potopiti številne angleške prevozne ladje. Morska obala je polna mrtlic. Brez dvoma je, da so zavezniške izgube zelo velike.

Lebrunova poslanica generalu Blanchardu

Pariz, 31. maja. AA. (Havas). Predsednik republike Lebrun je poslal generalu Blanchardu, poveljniku vojske na severu, sledečo poslanico:

V trenutku, ko se francoske čete pod vašim poveljstvom še dalje bore v Flandriji v popolnem sporazumu z britanskimi oddelki in ob pomoči zavezniške mornarice, vsi občutni, da bo ta bitka zapisana na prvi strani vojne zgodovine, ter v ime domovine pošiljam vam kakor tudi vašim četam pozdrav in zahvalo. Vsi Francozi so čvrsto združeni in ponosni na moško hrabrost in neverjetno bojevitost naših borec za naše zvestave, ki so ovencane z vojaškim sijajem.

Francoski general ujet

Berlin, 31. maja. AA. (DNB). Včeraj, v sredo je bil o priliki bojev vzhodno od Kassela ujet poveljnik prve francoske armije, general Prioux, skupno z večjim številom francoskih višjih častnikov. General Prioux je star 61 let in velja za posebno sposobnega poveljnika. Za časa svetovne vojne je bil generalstabi častnik. Po vojni je poveljeval kolonialnim četam in bil nekaj časa voditelj francoskega vojaškega odposlanstva na Poljskem. V začetku vojne je prevzel poveljstvo nad prvo francosko armijo.

Rusko mnenje o položaju na zapadu

Pogreške zavezniškega vodstva v začetku spopada — Bližnja protiofenziva pri Rethelu

Moskva, 31. maja. br. (Tas). Moskovska »Izvestja« objavljajo zadnje dni dnevni pregled položaja na zapadni fronti izpod peresa svojega vojaškega sotrudnika majorja Gotjenka.

V svojem današnjem pregledu tolmači, zakaj zavezniški doslej niso uspeli, da bi zaustavili nemško prodiranje proti morju. Kot prvi vzrok navaja dejstvo, da je zavezniško vrhovno poveljstvo prepozno spoznalo prave nemške namere. Zavezniški so mislili, da bodo Nemci poskušali glavni udar preko Liegea na Bruselj. Prvotno so Nemci res markirali prodor v smeri proti Bruslju in so s tem spravili zavezniško vojno vodstvo v zmotu. Šele sedmi dan nemške ofenzive so zavezniški spoznali, da gre nemški prodor v smeri St. Quentin in Amiensa. Takrat pa zavezniško vrhovno vodstvo zaradi naglega razvoja nemške ofenzive ni moglo več pregrupati svojih armad, da bi z močnim protinapadom iz Sedana zaustavilo nemško prodiranje. Z naglim napadom je nemško vrhovno vodstvo enako kakor leta 1914. prevzelo iniciativo. Zavezniški niso računali niti s tako silnim pritiskom, niti s takimi metodami bojevanja, niti s takimi napadalnimi sredstvi, kakor so se jih poslužili Nemci. Vse to je povzročilo v prvih dneh spopada dezorganizacijo na zavezniški strani, nesoglasja med vojaškimi in političnimi činitelji in končno spremembo v zavezniškem vrhovnem vodstvu. Kapitularcija belgijske vojske je zavezniške še nadalje oslabilo ter razkrila njihov bok in hrbet proti vzhodu.

Sedaj izvaja zavezniško vrhovno vodstvo z vso naglico pregrupacijo svojih armad, da se izmota iz težavnega položaja, v katerem se je znašlo zaradi nepričakovane koraka belgijskega kralja. Borbe postajajo skrajno srdite. Oslabljene zavezniške čete na severu pa ne morejo odolati silnemu napadu nemških motoriziranih in oklopnih oddelkov in se postopno, a v redu umi-

Po hudih borbah na zaslužen oddih

London, 31. maja e. (Reuter) Številni zavezniški oddelki so bili prepelani v jugovzhodno Anglijo, od koder bodo odšli v notranost države. Mnogi vojaki kažejo znake hudih bojev. Ob izkrcanju zavezniške vojske na obali je prišlo do ganljivih prizorov. Prebivalstvo je burno pozdravljalo junaške branilce.

Razmerje v letalstvu

London, 31. maja s. (Reuter) Po zanesljivih zavezniških cenitvah so nemške izgube v Flandriji izredno velike. Zlasti pa ima občutne izgube od invazije Belgije in Nizozemske dalje nemško letalstvo. Izmed 2000 nemških letal, ki so bila v tem času uničena, je bila večina bombnih letal. Ta imajo navadno po 4 člane posadke. Tako cenijo, da so Nemci izgubili doslej po predvidenih cenitvah vsaj 5000 letalcev samo v teku maja. To število je trikrat ali štirikrat večje nego število zavezniških izgub. Verjetno je celo, da so sedaj zavezniški v številu svojih bojnih letalcev že dosegli pariteto z Nemčijo. Čeravno ima Nemčija v številu letal še vedno premoč.

Zavezniški pa razpolagajo še z velikimi rezervami letalcev tudi širim imperiju. Dobil bodo pa nadaljnja ojačenja v doglednem času še tudi na podlagi imperalnega načrta za vezbanje letalcev v Kanadi.

London, 31. maja s. (Reuter) Angleška vlada je obvestila ameriško vlado, da smejo odsle ameriške tovarne letal izdelovati angleške letalske motorje tipa »Rolls-Royce«. Patent motorja je bil za ameriške tvornice oproščen. Tvornice bodo izdelovale motorje tako za ameriško kakor tudi za angleško vojsko.

Pariz, 31. maja s. (Havas) Po zavezniških cenitvah so poslali Nemci v zadnjih 20 dneh v borbo domala vsa svoja razpoložljiva vojna letala. Poročila iz Nemčije pravijo, da gredo sedaj letala razvijati izdelovanju.

Prihod sovjetske delegacije v Beograd

Beograd, 31. maja: AA. Davi ob 6.12 je prispela v Beograd sovjetska delegacija, v kateri so sovjetski poslanik v Sofiji Anatolij Josipovič Lavrentijev, ataše sovjetskega poslanstva in dopisnik Tass-a Vladimir Aleksandrovič Morozovič ter uradni poslanstva v Sofiji gđ. Nadežda Strigo. Ta delegacija je prispela v Beograd, da izvrši izmenjavo ratifikacijskih listin nedavno sklenjenega jugoslovensko-sovjetskega sporazuma o trgovini in plovbi ter dopolnilnega protokola. Delegacija so na postaji sprejeli svetnik zunanjega ministrstva Vladislav Marković, podšef protokola dr. Matić, šef oddelka centralnega preširoja dr. V. Dimić ter predstavniki agencije Avas in jugoslovanskega tiska.

Zasedanje gospodarskega sveta Balkanske zveze

Beograd, 31. maja p. Kakor znano, se prične jutrišnjem zasedanju gospodarskega sveta Balkanske zveze, ki bo tokrat v Beogradu. Zasedanje bo otvoril naš zunanji minister dr. Cincar Marković. Trajalo bo 6 dni. Delegacije balkanskih zveznic bodo potovale tudi na Oplenac in na Avalo.

Prihod turške delegacije v Beograd

Carigrad, 31. maja e. Turška delegacija pod vodstvom državnega podtajnika Halida Hažmija je odpravila v Beograd na sestanek gospodarskega sveta Balkanske zveze.

Zanimiv proces v Beogradu

Beograd, 31. maja e. Pred okrožnim sodiščem za mesto Beograd je bila včeraj izrečena sodba v velikem procesu podjetja Guttman, ki je postalo zlasti znano po Našičkem procesu. Podjetje Guttman je naperilo proti državi tožbo za odškodnino 7.424.885 din. za škodo, ki jo je imelo podjetje, ko je država leta 1935 razlatala gozdove podjetja Guttman. Razlasičenih je bilo 5553 oraloval gozda in prenešenih v last 24 okoliških vasi. Podjetje Guttman je imelo v svojem okolišču 38.828 kat. oraloval posestva. Za razlaščenno zemljo je država podjetju izročila odškodnino 1.478.826 din. Podjetje ni bilo zadovoljno s tem zneskom in je tožilo državo za večji znesek. Sodišče pa je tožbo odbilo in je razsodilo, da mora podjetje plačati tudi stroške sodišča v znesku nad 72.000 din.

Prevzem beograjske radijske postaje

Beograd, 31. maja e. Vorašanje odkupa beograjske radijske postaje je dokončno rešeno. Z odlokom uprave mesta Beograda je prešla beograjska radijska postaja v last države za odkupnino 6.629.414 din. Prejšnje komisije so ocenile odkupninsko vsoto precej višje. Zahtevale so odkupnino nad 6 milijonov dinarjev in še raj 11 milijonov dinarjev odškodnine za izgubljen dobiček. Družba Radio d. d. Beograd se je zadovoljila zdej z odkupnino in s tem je beograjski radio postal državna last.

Irski obrambni svet

Dublin, 31. maja s. (Reuter) Sinoči se je sestel k seji irski obrambni svet. Vlada je nato izdala odredbo, ki prepoveduje vsam civilnim letalom letenje nad irskim ozemljem in teritorialnimi vodami. Ta prepoved ne velja edino za potniška letala v redni prometni službi. London, 31. maja e. Včeraj se je sestel angleški vojni kabinet in ob tej priliki je bilo sklenjeno, da se takoj pošlje angleški ekspedicijski zbor v Francijo, da se priključi francoskim četam v boju na reki Sommi.

Nemška ofenziva proti Franciji

Pred napadom na Anglijo pričakujejo zavezniški hud napad na Francijo

Pariz, 31. maja e. V Parizu so prispеле vesti o velikih nemških pripravah za napad na Maginotovo linijo. Nekateri francoski vojaški strokovnjaki so mnenja, da bo nemška vojska potem, ko bo utrdila svoje položaje v Belgiji in na zasednem francoskem ozemlju, pričela z močno ofenzivo v smeri proti francoskemu utrjenemu sistemu. Opozarjajo na to, da nemško poveljstvo ne jemlje več ojačen iz Siegfriedove linije, temveč v teh svojih utrdbah zbira nove čete. Lahko se sklepa, da bo sledila kmalu nova etapa nemškega napada, ki pa ne bo ofenzivni napad proti Angliji, temveč ofenzivni napad proti Franciji in to s severa na reki Sommi in v smeri proti Maginotovi liniji. Smoter tega

namerke bi bil, da nemška vojska veže del francoske vojske, ki se naslanja na Maginotovo črto, da bi se z vestranskim napadom lažje prebila fronta in oslabila odprna moč nove Weygandove obrambne črte. Preden bo nemška vojska izvedla ta napad, bo utrdila svoje pozicije na obali, kjer ima namen postaviti svojo najtežjo artilerijo, s katero bi bombardirala angleške obalne utrdbe. Obstreljevanje angleških obalnih utrdb bi bila prva etapa nemškega vpadu v Anglijo. Kakor vse kaže bo Francija tudi v bodoče še vedno glavno bojišče in bo stedi nemški napad na Anglijo šele tedaj, če bi se Nemcem posrečilo, da popolnoma razbijejo francosko armado.

Belgijska vlada prevzela vladarske dolžnosti

Danes se sestane v Franciji belgijski parlament, da potrdi sklepe vlade

Pariz, 31. maja. s. (Reuter). Belgijska vlada je imela včeraj neke v Franciji sejo. Po seji je bil objavljen odlok vlade, ki pravi:

V imenu belgijskega naroda in z ozirom na dejstvo, da se nahaja belgijski kralj v sovražni oblasti, je vlada na svoji seji prišla do zaključka, da belgijski kralj na osnovi člena 32. belgijske ustave ne more izvrševati svoje vladarske oblasti.

Danes se sestane belgijski parlament, ki bo sprejel dalekosežne sklepe.

Pariz, 31. maja. s. (Havas). Današnji belgijski uradni list objavlja dva dekreta belgijske vlade, ki ju je sprejela na svoji sednici seji. Prvi dekret ugotavlja, da je kralj v oblasti sovražnosti in zato ne more izvrševati svojih vladarskih dolžnosti. Drugi dekret pa odreja, da izvršuje do nadaljnjega vladarske dolžnosti belgijska vlada.

Zaščita belgijskih kolonij

Pariz, 31. maja. e. Belgijska vlada je prosila francosko in angleško vlado, da naj

prevzema belgijsko kolonialno posest pod svojo oblast do konca te vojne.

Belgijci v tujini na strani vlade

Sofija, 31. maja. e. Včeraj je belgijski poslanik Motta obiskal bolgarskega zunanega ministra Popova in mu izjavil, da ne prizna kapitulacije kralja Leopolda in da ostane še nadalje z vlado ministrskega predsednika Pierlot. Tudi belgijska kolonija v Sofiji je pozdravila ukrepe Pierlotove vlade in izjavila soglasje, da bo ostala zvesta Pierlotovi vladi.

Van Zeeland za nadaljevanje vojne

Pariz, 31. maja. s. (Ass. Press). Bivši belgijski ministriški predsednik Van Zeeland je izjavil danes novinarjem v Parizu, da poziva vse Belgijce v tujini, naj nadaljujejo borbo proti Nemčiji. Dejal je, da ne obupava nad položajem Belgije kljub kraljevi kapitulaciji. Samo oni je podjarmljen, je naglasil van Zeeland, ki to sam prizna.

Naraščajoč vpliv Rusije na evropskem jugovzhodu

Sovjetska Rusija je odločena zavarovati mir na tem delu Evrope — Pomirjenje na Balkanu

Budimpešta, 31. maja. p. Sovjetska diplomatska akcija je dobila izreden pomen spričo vesti o veliki koncentraciji sovjetskih čet ob meji od Litve preko Bele Rusije, Ukrajine, vzdolž Besarabije do Crnega morja. Na Balkanu si sovjetska diplomacija očitno mnogo prizadeva, da bi jugovzhodno Evropo izolirala od vojne, kar je v teh predelih znatno ojačilo upanje, da se bo mir v Podunavju in na Balkanu ohranil. Podrobnosti o razvoju ruskih vojaških operacij se ni. Ne demantirajo pa se vesti, da so vzdolž Besarabske meje koncentrirali 20 do 30 sovjetskih divizij, z večjimi skupinami bombnikov in lovskih letal.

Značilno pa je, da koncentracija sovjetske vojske na tej črti ni vzemirila balkanskih prestolnic in niti ne Bukareste. Očitno je, da je v političnem življenju balkanskih držav, posebno pa v Rumuniji, nastopil nek preokret v odnosih z Rusijo. Kakor v Budimpešti, tako tudi v Bukaresti sovjetski krog ne prikriva več, da si Rusija ne namerava prisvojiti Besarabije s silo. V Rumuniji so se pomirili duhovi, ki so se zvedeli, da je rumunski generalni štab odredil delno demobilizacijo. Pomirjevalno je vplivala tudi vest, da je podkomisar za vojsko Zdanov prispel v Kovno in da namerava obiskati tudi Rigo in Tallin. Madžarski diplomatski krog sodijo, da bo imela zasnovana ruska akci-

ja mnogo večji obseg, kakor se je ob prvem času mislilo. Budimpeštanski diplomatski krogovi so mnenja, da bo prišlo v zvezi s tem tudi do novega zblizanja med Moskvijo in Ankaro. Rusija bi si zagotovila svobodni prehod skozi Dardanele. Prišlo bi eventualno celo do razdelitve pravice na Bosporu in v Dardanelah med Turčijo in Rusijo.

V zvezi s tem budimpeštanski opazovalci domnevajo, da bo Rusija postavila nasproti tezi Italije, da ne sme biti več zaprtja na Sredozemskem morju, protitezo, da Rusija ne sme biti več zaprtja na Črnem morju. Zato se koncentracije sovjetskih čet ob Balika do Crnega morja smatrajo za izraz odločne volje sovjetske vlade, da realizira svoje zahteve. Prav zaradi tega eventualni vstop Italije v vojno vojne ne bo razširil na jugovzhodno Evropo.

Budimpešta, 31. maja. e. Tukajšnji listi priobčujoče s poudarkom vest, ki jo je objavila »Neue Zürcher Zeitung«, da je sovjetska Rusija umaknila svoje čete iz Galicije in okoli Kijeva. Trdi se tudi, da so ruske čete, ki se nahajale že od oktobra lani na madžarski meji, dobile povelje, da se umaknejo v druge garnizije. Listi poudarjajo tudi, da ves ta čas ni bilo v Karpatih nobenih incidentov med sovjetskimi in madžarskimi četami.

Mussolini inspicira italijanske utrdbe

Pogajanja z Anglijo na mrtvi točki

Rim, 31. maja. e. V tukajšnjih političnih krogih posvečajo največjo pozornost vestem, da je Mussolini nedomoloma zapustil Rim in odpotoval v neznano smer. Mussolini je baje odletel iz Rima, da si ogleda nekatere italijanske vojaške položaje; ne ve se pa, ali na francoski meji, ali kje na Sredozemskem morju. Veliko pozornost je ta vest zbudila zaradi tega, ker je Mussolini prvič po pričetku sedanje vojne odšel na ogled italijanskih formacij v spremstvu višjih italijanskih oficirjev.

Glede pogajanj med Italijo in Anglijo se domnava, da so pogajanja stvarno prekinjena in da se sploh ne bodo več obnovila v okviru misli, ki jo je imel Green. V diplomatskih krogih so mnenja, da je položaj zavezniških diplomatskih predstavnikov v Rimu že skoraj nevzdržen. Pod organiziranim pritiskom javnega mnenja je angleški veleposlanik v Rimu po nekaterih vestih vprašal, če italijanskega zunanjega ministra grofa Galeazza Ciana, ali ne bi

bilo bolje, da se vrne v London. Po drugih vesteh pa bo angleški veleposlanik kljub težkemu položaju le še ostal v Rimu. V diplomatskih krogih pa poudarjajo tudi, da kljub napetosti z Italijo Anglija ni odredila nobenih novih ukrepov v Sredozemskem morju in že del časa ni bilo nobenih novih gibanj zavezniških mornarice ali koncentracije francoskih čet na italijanski meji. Na Korziki in na Malti je sicer vse v pripravljenosti, toda to se ne tolmači kot znak posebne nevarnosti.

London, 31. maja. (C. Z.). »Evening Standard« poroča iz Rima, da je ukinitev dovoljen italijanskim bankam za pridobivanje tujih valut in deviz za plačilo uvoza v Italijo treba smatrati kot najresnejši znak, da bo Italija res stopila v vojno.

Prekomornik »Conte di Savoia« se vrne iz New Yorka v Italijo v nedeljo. Nič ne pričakuje, da bi se parnik potem povrnem podal na svojo redno vožnjo v Severno Ameriko.

Nov evropski blok

Nemško-italijanski načrti za učvrstitev vpliva v Evropi — Vloga španije

Rim, 31. maja. e. Italijanski tisk se mnogo bavi z diplomatsko akcijo za ustvaritev novega bloka, v katerem naj bi sodelovalo več držav. V pogajanjih med Italijo in Nemčijo je Nemčija spet sprožila vprašanje ustanovitve velikega bloka, ki bi zajemal področje od norveške in francosko-belgijske meje do Sredozemskega morja, Afrike, Severnega morja, Sovjetske Rusije do Tihega oceana. Glavni činitelji v tem bloku bi bile Nemčija, Italija, Rusija in Japonska. Po mnenju rimskih diplomatskih krogov pa je to prezagodaj, da bi se mogel že zdaj uresničiti ta načrt.

Rim, 31. maja. e. V zvezi s potovanjem italijanskega veleposlanika v Madridu generala Gambore se je v tukajšnjih političnih krogih razširila vest, da bo Španija igrala važno vlogo pri uresničenju italijanskega namena v Sredozemlju. Italijanski veleposlanik je imel vrsto sestankov s člani vlade. Govori se o možnosti, da bo general Franco v kratkem obiskal Rim in se sestal tudi z Mussolinijem. General Gambora se bo v nekaj dneh vrnil v Madrid s službenim nemakem italijanske vlade glede vprašanja Gibraltarija.

Berlin, 31. maja. e. Dočim je bilo vprašanje vstopa Italije v vojno do začetka ofenzive na zapadu glavni predmet razgovorov v nemških političnih krogih, se sedaj dobiva vtis, da temu ni več tako. Nemški tisk se v zadnjih dneh veliko manj bavi s

citiranjem italijanskega mnenja, kakor se kaže v italijanskem tisku.

Rim, 31. maja. e. V Turinu in drugih mestih severne Italije so pričeli formirati dobrovoljske oddelke, v katerih so večina emigranti s Korzike in iz Nice.

Reorganizacija bolgarske vojske

Sofija, 31. maja. br. (BTA). Zakonski predlog o reorganizaciji bolgarske vojske, ki ga je predložil sobranju vojni minister general Daskalov, določa vojaško obveznost za vse moške državljane v starosti od 17. do 65. leta starosti. Kadrovska služba se pričena z dovršenim 20. letom starosti in traja 2 leti, za letalstvo ter specialne čete in pomorstvo tri leta, v delovnih formacijah pa eno leto. Noben bolgarski državljani ne dobi dovoljenja za odhod v inozemstvo, predno ne odsluži svojega vojaškega roka. Prav tako pred tem ne more sprejeti tujega državljanstva.

Sorzna poročila

Curli, 31. maja. Beograd 10.—, Pariz 8.00, London 14.25, New York 446.—, Milan 22.50, Madrid 45.—, Berlin 178.25, Stockholm 106.25, Bukarešta 225.

Po zavzetju Narvika

London, 31. maja. s. (Reuter). O zavzetju Narvika poročajo sedaj še nadaljnje podrobnosti.

Borba je trajala samo približno 24 ur in sicer od torka zjutraj do srede popoldne, ko je bilo mesto dokončno popolnoma osvojeno. Pri napadu na Narvik so sodelovali angleška, norveška, poljska in norveška četa. Napad je otvoril topovski ogenj z angleških vojniških ladij, ki so pripravile in krile izlivanje francoskih odredkov v narviškem fjordu. Ko je tem odredkom izlivanje uspelo, so prodrli v grčevje v okolici mesta ter izvedli napad po gozdnatemu ozemlju. Istotako so napadli Poljaki z juga, Norvežani pa z vzhoda. Boji so trajali vse noč.

Norveško vojno poročilo javlja, da po zavzetju Narvika sedaj norveški oddelki čistijo progo med Narvikom in švedsko mejo, ki je deloma še v nemški oblasti.

Južno od Narvika je prišlo pri Bodoju do bojev med močnimi nemškimi oddelki in angleško vojsko. Nemci so imeli velike izgube.

Pariz, 31. maja. AA. (Havas) Norveško poslanstvo v Parizu sporoča, da so nemška letala uničila včeraj z bombami mesto Gode, ki se nahaja južno od Narvika. Vrgla so čez 200 bomb.

Ljudsko štetje v SSSR

Nedavno so bili objavljeni rezultati ljudskega štetja lani v Sovjetski Rusiji. Zanimive so zlasti ugotovitve o razvrstitvi prebivalstva po starosti. 45% vsega prebivalstva se je rodilo že pod novim režimom.

V predvojni Rusiji so pri ljudskem štetju l. 1897 ugotovili, da zna čitati in pisati le 24% vsega prebivalstva, l. 1926 pa je bilo pismenih že 51.1%, a lani 81.2%. L. 1897 je znalo le 12.4% žen čitati in pisati, l. 1926 že 37.1%, lani pa 72.6%. Ljudska izobrazba je zelo napredovala v nekaterih republikah. Tako so n. pr. v Tadžikistanu l. 1926 ugotovili, da je znalo le 3.7% prebivalcev čitati in pisati, lani pa jih je bilo že 71.7% pismenih. V Uzbekistanu je bilo l. 1926 10.6% pismenih, lani pa 67.9%. Sedaj ima v Sovjetski Rusiji nad 13.000.000 ljudi srednješolsko izobrazbo, nad milijon pa visokošolsko.

V SSSR živi 49 narodov. Po številnosti so na prvem mestu Rusi (58.1%), slede Ukrajinci 16.56%, Belorusi 3.11%, Uzbeki 2.86%, Kazaki 1.83%, Azerbejdžani 1.34%, Gruzi 1.33%, Armeni 1.27%, Tadžiki 0.72%, Kirgizi 0.32%, Turkmeni 0.48%, Kareli 0.15% in Fini 0.08%.

Po socialni pripadnosti je delavcev in njihovih družin 32.19% prebivalstva, namestencev 17.54%, kmetov in kolektivnih gospodarstvih 44.61%, samostojnih kmetov in neorganiziranih obrtnikov 2.6%, število onih, ki ne delajo pa se je zmanjšalo od 4.5% v l. 1926 na 0.04% lani.

Iz Kranja

Dežurna služba zdravnikov OUZD: 2. junija dr. Vrhnjak Vinko, 9. junija dr. Bezič Josip, 16. junija dr. Bežek Josip, 23. junija dr. Herfort Joža, 29. junija dr. Pavel, 30. junija dr. Vrhnjak Vinko.

Poverništvo Borze dela naznanja, da dobijo takoj službo: 1 klepar, 3 služkinje, 3 kmetke dekle (plača 300 din), 1 mlajši fant.

Cestna dela so vsled stavke prekinjena. Splošni stavki stavbinskega delavstva so se pridružili tudi številni delavci, ki so bili zaposleni pri modernizaciji cest skozi mesto. Delo poteka že dva dneva pri vseh podjetjih razen pri modernizaciji ceste na Mokrici, kjer gradi cesto banovina v lastni režiji. V sporazumu z delavstvom se nadaljujejo dela tudi pri nekaterih manjših podjetjih, ki so pripravljena izplačevati mezde, ki so jih zahtevali delavski zastopniki.

Kino v Stražišču predvaja v dnevi od 31. maja do 3. junija dva krasna filma »Ze jutri bo prepozno« in »Alarm«.

Kino »Narodni dom« predvaja drevi film »Beli tovari«, v soboto in nedeljo pa »Moravska kri in zlatok«. Predstave so od danes dalje: ob nedeljah in praznikih ob 17., 19. in 21.; ob delavnikih ob 21.

Z Jesenic

Lepote narcisnih poljan pod Golico. V zadnjem času hodijo številne skupine solčke mladine, dijakov in tudi odraslih ljudi na Golico, ob katere vzhodni in na pobočju so poljane polne cvetočih narcisov. Minulo nedeljo je bilo na Golici in na drugih vrhovih Karavank rekordno število ljudi. Proti večeru so se proti Jesenicam pomikale nepregledne vrste veselih in razigranih izletnikov. Golica in drugi obmejni vrhovi so dostopni vsem, ki imajo pri sebi planinske legitimacije, potrjene od pristojnih podružnic SPD.

Sport. V nedeljo 2. junija popoldne bo na igrišču Bratstvo revanšna nogometna tekma med Bratstvom z Jesenic in SK Železničarjem iz Maribora. Železničarji je Jeseničanom znan gost, ki je s svojo lepo igro napravil na tukajšnje sportno publiko vedno dober vtis. Letos je moštvo Železničarja v izredno dobri formi, kar dokazujejo zadnji uspehi v borbi z drugimi močnimi klubi. Bratstvo hoče pri nedeljski tekmi popraviti hudi poraz, ki ga je doživelo v Mariboru, in bo postavilo v borbo svoje najboljše moči.

8 filmskega vlatna

Kino Matica: Zadnji gangster. Odlično režiran in izgran ameriški film, rekli bi lahko, o zasebnem življenju gangsterja, ki se je rad bahal, da je moderni Napoleon. Prikazana je mojskrajka življenjska tragika rojenega zločinca. Režiser se je ognil običajnim gangsterskim prizorom in skušal prikazati notranje doživljanje človeka.

Priказ: Dramatska šola. Oboževalci velike filmske igralke Lulse Rainerjeve imajo priliko občutovati njeno dognano in dovršeno igro v filmu o življenju deklet in mladencev, ki bi radi naredili kariero na gledališkem odru. Po snovi film ni nov, največ nudi pač igra glavne igralke Lulse Rainerjeve. V mnogem spominja ta igralka v igri na njeno rasno sestro Elizabeto Bergerjevo. Obema je bilo uspešno, da se udeležujeta v emigraciji in oba sta se uveljavila v svetu s svojim talentom in svojo svojevrstno umetnostjo.

Postani in ostani član Vardnikove družbe!

Ljubljanskemu sokolstvu Bratje, sestre, naraščaj in deca!

Sokolsko društvo Ljubljana III. Bežigrad, ki že deset let uspešno orje ledino v ljubljanskem okraju, bo v nedeljo, 2. junija, praznovala desetletni jubilej s razsvetljeno naraščajočega prapora, ki mu kumujeta sestra Zupanova in br. Ciril Malcen. Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev poziva vsa ljubljanska sokolska društva, naj se v polnem številu udeležijo tega pomembnega slavlja v sokolski Ljubljani. Zaradi izrednih razmer ne bo večje manifestacije, marveč naj se udeležijo slavlja v krogu samo deputacija vsakega društva s praborom (članskim, naraščajočim in dečjim). Vse ostalo članstvo in naraščaj se udeležijo slavlja v meddruštveni orkestrski zabavi.

Ščanski obleki z znakom: obojna deca. Id zastopki popoldanskih svečanosti bo ob 15.30, zato naj bodo vsa društva zbrana na telovadščici Sokola III. ob Tyrševi cesti najkasneje ob 15.15.

Na večer pred jubilejem, v soboto 1. junija, bo ob 20. telovadna akademija, ki na njo bratsko vabimo vse brate in sestre. Pričakujemo da bodo bratska društva storila v polni meri svojo dolžnost in v veliko udeležbo podprla marljivega Sokola III. Sestre, bratje, naraščaj in deca, v nedeljo — zbor! Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev

Le z izkaznico SPD na obmejne gore Nujno opozorilo vsem planincem in izletnikom

V sedanjih razburljivih časih se širijo tudi razne neresnične vesti o nedostopnosti naših planin na nemško-jugoslovnski meji. Vse te neresnične vesti so se rodile v glavi neplanincev, ki le iz doline opazujejo naše gore v daljini ter v svoji živčni nervoznosti iščejo primerne gradiva da morejo razpresti svoje fantazije.

Slovensko planinsko društvo javlja svojim članom, da je dovoljen posest naših gor v vseh predelih na jugoslovnsko-nemški meji če se izkažejo s člansko izkaznico opremljeno z veljavnimi potrdili za letošnje leto. Ob meji se planinci ne smejo gibati v večjih skupinah, marveč kot poindinci ali največ do tri osebe skupaj. Kdor nima predpisane izkaznice, se seveda ne more gibati v obmejnem ozemlju ter ga granicari zavrnejo. Brezvestno pa je, da taka oseba

brez legitimacije širi neresnične vesti, da je posest planin sploh zabranjen.

Granicari izvršijo težko in odgovorno službo v naših obmejnih planinah, zato je dolžnost vsakega planinca, da jim pokaže svojo planinsko izkaznico, še preden ga pozovejo. S tem se olajša granicarju poslovanje ter izostanejo vse sitnosti, ki jih imajo obmejni organi s neplaninci, ki iz nagajivosti ali obostojnosti zavlačujejo legitimiranje. Planincem je torej omogočen posest Golice, Kofe, doline Vrat. Planice in Karavank sploh, Bohinjskega kota, Komne, Kamniških planin, Lubnika in Zasavja, enako pa seveda tudi vsega Pohorja. Točne in podrobne informacije o dostopnosti posameznih gorskih predelov nudijo krajevne podružnice Slovenskega planinskega društva.

Železnice v Sloveniji najdonosnejše številke, ki upravičujejo zahteve naših železničarjev

Ljubljana, 31. maja. Stanovska organizacija naših železničarjev je že pogosto opozorila na preobremenjenost železniškega omrežja na področju ljubljanske železniške direkcije. Trditve naših železničarjev o prezaprsenosti pa niso bile nikakor pretirane in zato bi jih morali vsi resno upoštevati. Če bi se ne ozirali na zahteve in interese samega železniškega stanja, bi nas moralo skrbeti, kako bi odpravili pomanjkljivosti, da bi ne tpepo gospodarstvo ter da bi preprečili škodljive posledice. Po statistiki manjka na področju ljubljanske železniške direkcije v razmerju s storilnostjo 2000 uslužbencev do splošnega povprečja. Pri tem pa moramo vedeti, da je pri nas najvišja potreba po blaginji in potništvu, in da je na področjih nekaterih drugih direkcij zaposlenih več železničarjev, čeprav je tam veliko manjši promet.

Da te ugotovitve niso zvite iz trte, nam kaže tudi znanstvena razprava univ. prof. dr. A. Bilimoviča, ki je izšla v letošnjem »Zborniku znanstvenih razprav pravne fakultete univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani«. Razprava pod naslovom »Jugoslovnske železnice v preteklem dvajsetletju je izčrpana in nam nudi popolno sliko o razvoju naših državnih železnic v svobodni državi. Upoštevane so pa tudi zasebne vicinalne železnice.

Ob koncu l. 1938 je merilo celotno železniško omrežje v državi, skupno z zasebnimi železnicami, 10.401.7 km. Omrežje državnih železnic se je v zadnjih desetletjih stalno izpopolnjevalo, zastoj je trajal le nekaj časa med gospodarsko krizo. V razpravi je upoštevano razširjenje železniškega omrežja od l. 1922, podatki o delih iz prejšnjih let pa niso bili dovolj zanesljivi za znanstveno razpravo. Od l. 1922 do 1938 se je železniško omrežje podaljšalo za 1.100.5 km in sicer od 8.489.3 km na 9.545.1 km. V državni eksploataciji je bilo 8.192 km železnice, a 856.6 km jih je bilo v upravi drugih prometnih ustanov in zasebnikov.

Železniško omrežje je najgostejše v dunavski in dravski banovini. Povprečno odpad v državi na 100 kv. kilometrov 3.9 km železniške proge, na področju ljubljanske železniške direkcije pa 6.6 km. V državi odpada na 10.000 prebivalcev povprečno 6.2 km železniške proge. v Sloveniji pa 8.7 km. Po gostoti železniškega omrežja je dravska banovina na drugem mestu v državi za dunavsko banovino. Več strokovnjakov je že dokazalo, da bi se investicije za železniška dela v Sloveniji najbolj obrestovale zaradi živahnega prometa ter bi bile v gospodarskem pogledu povsem upravičene. V 20 letih je pa dravska banovina dobila 5.5 odstotka prog v državi, v dolžini 126.6 km normalne širine in 20.8 ozkotinih. Na področju drugih direkcij odpada na kilometer proge 1.233 do 2.416 tem prevoznih tovorov in 4.800 do 5.944 potnikov. Na področju ljubljanske direkcije so pa prevozniki povprečno 4.753 ton blaga na kilometer in 11.821 potnikov. Po teh številkah lahko sodimo, da so železnice v Sloveniji najdonosnejše, a da so pri nas tudi železničarji mnogo bolj obremenjeni kakor v drugih pokrajinah.

Potniški promet se je zlasti v zadnjih 5 letih povečal. L. 1922 je bilo prevoženih 36.5 milijona potnikov. Med krizo je bil promet nekoliko slabši ter je bilo l. 1934 samo 30.1 milijona potnikov, a predlanskim jih je bilo že 56.2 milijona. Predlanskim je odpadlo 54 prevoženih kilometrov na posameznega potnika. Posebno značilno za naše razmere je, da odpada ogromna večina potnikov na potniške vlake, celo 98 odstotkov, tako da je potovalo le 2 odstotka z brzovalki. Zanimivo je tudi, da je približno tretjina potnikov (32.1 odstotka) uživala vozne olajšave.

Najvišja prometna tovarni promet je v jeseni, najslabši pa prve mesece poizmit. Blagovni promet se v zadnjih desetletjih ni povečal. Za kolikor se je povečal prevoz režijskih tovorov, za toliko je bil manjši prevoz zasebnega blaga. Železniška uprava je imela največje dohodke v proračunskem letu 1929-30, torej v času, ko je bila gospodarska konjunktura na višku, tik pred začetkom krize; tedaj so znašali dohodki 3.049.9 milijona din. Vsa zadnja leta je železniška uprava izkazovala prebitke. L. 1939-20 so znašali dohodki samo še 166.2 milijona din. Skupno znašajo presečki v 20 letih 207.6 milijona din. Večina dohodkov odpada na tovarni promet, in sicer tri četrtine. Železniški dohodki so kriti vse eksploatacijske stroške in izdatke za nabavo železniškega inventarja. S temi dohodki so kriti tudi

di tretjino stroškov za nove železniške proge.

Železniško premoženje se v zadnjih 20 letih ni povečalo; odpisi znašajo na leto 2 odstotka, a premoženje se za toliko ne poveča. Vozni park se obnavlja prepočasno, zato je njegov obseg zadnja leta celo manjši. Le racionalizaciji prometa in bolj intenzivni izrabi voznega parka je treba pripisovati, da železnice kljub vsemu še zmagujejo promet. Racionalizacija prometa je pa seveda prizadela železniško osebo, ker so zdaj bolj izrabljene tudi delovne moči. V celoti je bilo zaposlenih sicer precej več železničarjev, saj jih je bilo l. 1923 le 58.1 tisoč, predlanskim pa 80 tisoč 800, toda število osebja se ni sorazmerno povečalo na področju ljubljanske direkcije. V začetku lanskega leta so imele naše železnice 2.309 lokomotiv, 53.702 tovarna vagona in 5.130 potniških vagonov.

Nezaposlenost v aprilu

Pri vseh javnih borzah dela v državi je bilo registriranih aprila 62.354 nezaposlenih, in sicer 58.833 moških in 8.521 žensk. Skupno z nezaposlenimi, ki so ostali v evidenci še iz prejšnjega meseca, je bilo nezaposlenih 105.463. V primeri s prejšnjim mesecem je bilo prijavljenih 1677 nezaposlenih manj in 1312 več razpoložljivih službenih mest. Podpore je prejelo skupno 20.877 nezaposlenih v znesku 4.423.546 din. 1. maja je bilo prijavljenih pri vseh javnih borzah dela v državi 25.753 moških in 7818 žensk.

Iz kriminalne kronike

Ljubljana, 31. maja. V četrtlet ponoči je stražnik privedel na policijsko stražnico 26-letnega Ibrahima Pašića, ki je doma od nekod z juga. Stražnik je prišel ponoči na Vodnikov trg, kjer je opazil v temi tle stojnice bivše Mahrove hiše dve postavi. Ko se je približal obema moškima, ki sta se sklanjala nad velikim kovčekom in košaro, se je eden izmed njiju obrnil in pobežnil. Stražnik seveda ni čakal. Skočil je brž k drugemu in ga prijel. Arretirani Pašić je brez obotavljanja izpovedal, da je s tovarštem pravkar vlomil v stojnico trgovine s čevlji Franca Srečnika in odprla velik kovček, iz katerega sta začela jemati čevlje, ki sta jih tlačila v pripravljeno košaro. Pri arretiranu je stražnik našel tudi steklenico likerja, lep kos slanine, prtič in nekaj drugih predmetov, za katere je Ibrahim izjavil, da jih je ukradel njegov tovariš v neki gostilni. Pravil je nadalje, da ga je k vlomu pregovoril pobežni tovariš, s katerim se je seznanil v gostilni že precej pijan, zaradi česar se ne spominja njegovega imena. Pašiću na policiji tega seveda niso verjeli, zato ga še zasiljujejo in se bo Ibrahim najbrže kmalu spomnil imena vlomilskega druga.

Pri raznih strankah v mestu se zglašajo neznana, elegantno oblečena ženska, ki se predstavljajo za soprogo trgovskega poslovodje, včasih pa tudi za soprogo rez. oficirja, ki je vpoklican. Z raznimi pretvezami skuša izrabljati od ljudi denar, češ, da je v hipni zadregi. Ženski, ki ima izredno namazan jezik in ima sigurno in prepričevalen nastop, so nasledje že številne žrtve in jih posodile lepe vsote denarja. Ko so končno uvideli, da so osleparjeni, so se oskodbenci zatekli na policijo, kjer so zadevo prijavili. Policija je takoj uvedla preiskavo in odredila zasledovanje prekanjene sleparke, vendar je doslej še niso mogli iztakniti. Zdi se, da gre za sleparko, ki je že pred časom nastopala v Ljubljani, a je potem zaradi nevarnosti izginila in se nato dalje časa zadrževala v Zagrebu. Zasledovanka to pot ne bo odnesla plete.

Ljubljanska policija zasleduje tudi 26-letnega Jožeta Derencina ter 33-letnega Ljoveta Camernika, po poklicu bivšega zidarja, doma z Loga pri Brezovici. Oba sta že znana delomirneža, ki imata na vesti več tatvin po mestu ter okolici. V zadnjem času sta izvršila več drznih vlomov tudi na Brezovici in v okolici, najbrže pa imata na vesti tudi tatvino telefonske šice, ki je bila ukradena s telefonskih drogov v noči na 17. t.m. na vodu pri Borovnici.

Brez reklamnega pretiravanja!
Ne zamudite prekrasnega filma, ne odlašajte!
še danes si ogledjte

LUISO RAINER v umetniški
film, ki bo vsakogar navdušil, film, zaradi katerega je Luise Rainer postala slavna in prejela prvo nagrado ameriške akademije za filmsko umetnost!

Dramatska šola

KINO MOSTE
Danes ob 20.30 ter jutri in v nedeljo dva odlična filma:
Robert Taylor in Maureen O'Sullivan v najslajnejšem filmu iz življenja studentov, polnem veselih zapletov, izvirnih sportnih posnetkov ter globoko ljubezni najlepšega filmskega para:
LJUBLJENEC OXFORDA
Za dodatek senzacionalni kriminalni velfilm iz življenja železniških gangsterjev:
Racija v ekspressu

WALLACE BEERY najboljši karakterni igralec filmskega platna nastopa kot lojalni in junaški predstavnik zakona v pretresljivi filmski drami
NEZNANI JUNAKI
PREMIERA DANES!
Kino Sloga, tel. 27-30 ob 16., 19. in 21. uri.

NE ZAMUDITE velikega senzacijskega filma izredno napete vsebine in neprekosljive igre E. G. ROBINSONA.
SAMO SE DANES. Ob 16., 19. in 21. uri. **KINO MATICA, tel. 21-24**

DNEVNE VESTI

— Skupščina Sadjarskega in vrtnarskega društva bo 2. junija t. l. v Mariboru. — Opozorilo vojaškim vpošiljencem odznanje njihovim svojem. Od delavske zbornice v Ljubljani smo prejeli: Ker pripada po uredi o podpiranju družin vojaških obveznikov, ki so vpošiljenci na vojaške vaje, podpora za ženo in otroke le od dneva vloženega prošnje, za nazaj od dneva vpošiljke pa se more izplačati le v izrednih primerih, sivele stiske, opozarjamo je enkrat vse upravičene, naj ne odlašajo z vložitvijo prošnje, marveč jih vlože še isti dan, ko je vojni vpošiljenec nastopil vojaško vajo. Prošnje se vlagajo pri pristojni občini. — Zopet dovoljen izvoz živine preko Maribora. Približno 20 dni je bil ustavljen izvoz goveje živine in prašičev v Nemčijo preko Maribora. Zdej je izvoz zopet dovoljen in dan za dnevno gredo skozi Maribor večji transporti, zlasti z živino iz Vojvodine. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev naproša delodajalce, naj odpravijo vse delavce, ki so ali bodo odšli na orožne vaje z dnem, ko so iz dela izstopili, in navedejo vzrok odjave (orožne vaje), z nastopom dela pa naj jih ponovno prijavijo. Svoji na orožne vaje poklicani bodo dobili dajatve samo, če poleg potrdila o skupnem gospodinjstvu prinesejo potrdilo občine, da je član na orožnih vajah. — Izpit za pooblaščenca inženjerje gradbene stroke so napravili pri ministrstvu za zgradbe v Beogradu gg. inž. Karel Puppis, inž. Marjan Kunc, inž. Hugon Keržan in inž. Bogdan Smole. — Razpis učiteljskih mest. Prosvetni oddelek banske uprave objavlja: Po brzojavnem sporočilu ministrstva za prosveto S. br. 28.980 z dne 29. maja 1940 je rok za vlaganje prošnje za premetitve na razpisana učiteljska mesta podaljšana do 10. junija t. l. — Razpis češtarskih služb. Pri okrajnem cestnem odboru v Laškem so razpisana tri službena mesta banovinskih cestarjev, in sicer 1. za odsek na banovinski cesti II/190 Sv. Marijeta—Marno do zveze z banovinsko cesto II/189 od km 0.000 do km 5.500; 2. za odsek na banovinski cesti II/189 Trbovlje—Zidani most—Savinja—Rajhenburg—Videm—Kriško od km 8.000 do km 13.000; 3. za odsek na banovinski cesti II/188 Latkova vas—Marija Reka—Trbovlje—Zagorje—Izlake od km 18.022 do km 19.500 in na banovinski cesti II/189 Trbovlje—Zidani most—Savinja—Rajhenburg—Videm—Kriško od km 0.000 do km 2.500. Prošilci ne smejo biti mlajši od 25 in ne starejši od 30 let. Lastnorodno pisane in z banovinskim kolkom za 10 din kolkovane prošnje je treba vložiti najkasneje do 10. junija t. l. pri okrajnem cestnem odboru v Laškem. — Posebne znamke o priliki zasedanja balkanskega gospodarskega sporazuma. Gospodarski svet držav balkanskega sporazuma se bo sestel v Beogradu 1. junija na svojem 8. rednem zasedanju. Ob priliki tega sestanka bodo prišle v promet posebne spominke znamke v vrednosti po 3 in 4 din. Znamke z enakimi motivi bodo hkrati izdane tudi v drugih državah balkanskega sporazuma. Filateliste bo zanimalo, da bo pri naših znamkah uvedena novost, in sicer da bo napis »Jugoslavizacija« natisnjen izmenično s cirilico in latinico. Znamke bodo tiskane v omejenem številu ter jih ne bodo naknadno izdajali, ko bodo pošle. Med zasedanjem gospodarskega sveta bo v uporabi poseben žig s prigradnim besedilom: Beograjska pošta št. 1 bo s tem žigom označevala pošiljke. — Uredba o odkupu volne. Ravnateljstvo za zunanjo trgovino bo kmalu končalo načrt uredbe o odkupu in prodaji domače volne. Po tej uredbi bo Prizad dobil monopol za odkup in prodajo vse domače volne. Produkcija volne v naši državi znaša na leto okrog 15.000.000 kg, od česar odpade na domače producente okrog 10 milijonov kilogramov. Prizad bo torej odkupil na leto ostanek 5.000.000 kg. Uredba bo gotova že ob koncu tedna. — Francozi ustanovljajo družbo za trgovino z Balkanom. Po vseh nemških listov bo angleška trgovinska družba za jugovzhodno Evropo »United Kingdom Commercial Corporation« skoraj dopolnjena s podobno francosko družbo, ki bo zastopala na Balkanu francoske interese. Obe družbi bosta sodelovali vzajemno. — Novi tovarni listi za brzojavni promet. Na podlagi zakona o takšah je finančni minister izdal odlok, da 1. junija pridejo v promet novi železniški tovarni listi za notranji brzojavni promet. Ti tovarni listi bodo dražji za 50 par. S takimi vred bodo veljali za naše pošiljke 3 din, za večje pa 21 in 26 din. Tovarni listi za notranji brzojavni promet po 2.50 in 26.50 bodo vzeti iz prometa 1. junija. — Zrebanje dobilov loterije »Ratne štetke«. Na podlagi zakona o spremembah zakona o izplačilu vojne škode ter odloka finančnega ministrstva bo 1. junija ob 9. v Beogradu zrebanje dobilov loterije vojne škode. Pristop občinstva bo prost.

govorniki etažne lastnine so pa vendar na pristojnih mestih dosegli razumevanje za svojo zamisel in zato je tuž zdaj minister za trgovino in industrijo dovolil ustanovitve delniške družbe »Etažna lastnina ok.« s sedežem v Beogradu. Namen te družbe je, da zida in prodaja poslopja na principu etažne lastnine. — Ustavitev potniškega rečnega prometa med Budimpešto in Beogradom. Zaradi slabe frekvence potnikov in blagovnega prometa je ravnateljstvo rečne plovlave ustavilo potniški promet na progah Beograd—Budimpešta in nasprotno ter Beograd—Buzdian. Ta sprememba je bila uveljavljena 26. t. m. — Turistična bilanca za leto 1939. Zdej so končno zbrani vsi podatki o tujem prometu v naši državi lani. Proti pričakovanju je bil tujski promet zadovoljiv tudi decembra ter celo znatno boljši kakor predlanskim. Nočnine so znašale 213.000 nasproti 156.000 novembra in 147.000 oktobra. 138.000 nočnin (nasproti 123.000 in 133.000 prejšnjega meseca) odpade na domače goste. Domačih gostov je bilo lani skupno 663.395 nasproti 719.610 predlanskim. Med njimi je bilo 275.831 izozemcev gostov (predlanskim 278.391). Skupno je bilo torej domačih in tujih gostov 339.226 nasproti 1.007.002 predlanskim. Gostov je bilo približno 7% manj kakor predlanskim. Toda razlika pri prenočitvah je manjša. Nočnin domačih gostov je bilo lani 3.995.000 (predlanskim 3.817.000) torej približno okrog 2% več. Nočnine izozemskih gostov so pa znašale 1.453.000 nasproti 1.562.000 predlanskim. Nočnin izozemskih gostov je bilo torej približno 7% manj.

— Tujski promet na Sušaku v prvih štirih mesecih loto. Januarja je obiskalo Sušak 485 domačih gostov (lani 387) in 82 izozemskih (55). Nočnin domačih gostov je bilo 2384 (1480), izozemskih gostov pa 480 (127). Februarja je bilo domačih gostov 457 (566), izozemskih 87 (162); nočnin je bilo domačih gostov 1813 (2335), izozemskih pa 316 (352). Marca je obiskalo Sušak 826 domačih gostov (661) in 150 izozemskih (568). Nočnine domačih gostov so znašale 3003 (2500), izozemskih 520 (1546). Skupno je bilo torej v prvih treh mesecih loto na Sušaku 1768 domačih gostov s 7150 nočninami in 319 gostov iz izozemstva s 1326 nočninami. Lani pa je bilo v istem razdobju 1604 domačih gostov s 6705 nočninami in 785 gostov iz izozemstva s 2229 nočninami. Aprila je bilo domačih gostov 823 (lani 897) in 153 iz izozemstva (lani 1579).

— Carinski dohodki. Carinski dohodki so znašali v drugi tretlini maja 32.791.467 din. Lani v istem razdobju so znašali 29 milijonov 976.722 din. Od 1. aprila, namreč od začetka novega proračunskega leta do 20. maja, so znašali carinski dohodki skupno 190.613.921 din. Lani jih je bilo v istem razdobju 144.006.250 din, kar pomeni, da so bili letos za 46.607.701 din večji. — Ladja »Lovčica« ne vozi več na redni progi Sušak—Konstanc. Ladja »Zetske plovidbe« »Lovčica« za mešani promet, ki je vozila redno na progi Sušak—Konstanc, je bila nedavno ustavljena ob blokadni kontrole v Sredozemskem morju. Pregled je trajal skoraj dva uri, naka je »Lovčica« odpel v neko grško luko, kjer je zdaj zasidran. Javljeno je, da je promet na progi, kjer je vozil »Lovčica«, ustavljen za nedoločen čas. — Najtežja dela pri velikem mostu čez Taro končana. Prejšnji teden so končali postavljanje velike lesene konstrukcije na zadnjem loku velikega mostu na Taro, najvišjega mostu v naši državi. To so bila najtežja dela. Pričakujejo, da bo most gotov v začetku avgusta in da bo izročen prometu že istega mesca ali najpozneje septembra. — Izvoz našega vina in žganja v Rusijo. Izvoznika tvrda z vinom Peter Dubokovič iz Jelse pri Splitu si prizadeva, da bi glede na nedavno sklenjeni sporazum izvažala vino in žganje v Sovjetsko Rusijo. Pričakujejo, da se ji bo posredovanje posrečilo.

— Preprečevanje rib na norveški način. Direkcija pomorskega prometa kot pristojna ribarska oblast je izdala sporazumno z banko upravo Hrvatske naredbo o zaščiti mladih rib. Po tej naredbi in na podlagi zakona o morskim ribolovu je prepovedan lov in tudi prodaja mladih, nedorašlih morskih rib. Da se ojaša nadzor nad lovom in prodajo rib, je določeno, kako velike smejo biti ribe za prodajo, in sicer po posameznih vrstah. Tako smejo na primer prodajati sardele le iznad 6 cm dolžine, plavice nad 12, grlice nad 5, trljice nad 8, cipili nad 10, lubina nad 15, zobata nad 12 in komarča nad 10 cm. Ribe se merijo od žrela do repa. — Konzerviranje rib na norveški način v Dolmici. Zveza zadrug Gospodarske sloge je začela poskuse v okolici Splita za konzerviranje rib na norveški način. Naši pomorski ribiči so doslej nasolili v sezoni le okrog 200 vagonov morskih rib na leto, lahko bi jih pa znatno več. Konzum rib narašča od leta do leta v svetu in naši ribiči bi lahko dobro prodajali svoje blago v drugih letnih časih, ko ni več dobrega lova. Doslej so konzervirali ribe le primitivno in zato niso bili dobro založeni z blagom. Predelava in konzerviranje svežih rib na norveški način je pri nas še novost. Ribe konzervirajo na norveški način tako, da jih vlagajo v kisu in drugih konzervirajočih sokih. Za poskuse predelave rib in konzerviranje je dal Oceanografski inštitut pri Splitu Zvezi zadrug Gospodarske sloge svoje prostore. Naši dalmatinski ribiči že dolgo streme, da bi imeli svojo industrijo za konzerviranje rib. Zdej namerava Zveza zadrug Gospodarske sloge ustanoviti primerno industrijsko podjetje in organizirati predelavo in konzerviranje rib tako, da bodo lahko sodelovali tudi ribiči iz najbolj oddaljenih krajev.

— Vlom na Brezjah. Pred dnevi je bilo ponovi vpljeno v znano Finžgarjevo gostilno na Brezjah na Gorenskem. Vlomilci, ki je prišel najbrže od drugod, je odnesel žensko obleko, 5 tlorbic iz usnja, dva para ženskih čevljev, 20 nemških prov. 12 ročnih ur, 8 parov škaflov in bla in, precej ještev in, razno perilo in okrog 200 din kovane drobnice.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme, rahel dež v predelkih, nekoliko se bo ohladilo. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu, Splitu, Kumboru in Rabu. Najvišja temperatura je bila v Beogradu, Sarajevu in Dubrovniku 23, v Splitu in Kumboru 22, v Zagrebu, Rabu in Visu 21, v Ljubljani 17,2, v Mariboru 15,8. Davi je kazal barometer v Ljubljani 757,3, temperatura je znašala 10,8.

— Blazni Kronos 40. Dne 1. junija izide zbirka 20 satiričnih sonetov Igorja Torkarja in 20 satiričnih listov Nikolaja Pirnata. Sezi po ogledalu naših dni! Cena v fino platno vezane knjige je 45 din. Naklada je majhna... Cas hiti — papirja ni; ne oklevaj! Knjigo boš dobil v vseh knjigarnah.

Slovenski javnosti

Čas, v katerem živimo, nam narekuje najstrožjo pripravljenost. V tej pripravljenosti nikakor ne sme biti vrzeli v pogledu zaščite otrok in mater v slučaju vojne. Ta zaščita mora biti organizirana tako, da ne bo niti enega otroka, niti ene matere, ki bi jim v danem trenutku ne mogli nuditi pomoči in varnosti.

Za zaščito, namreč pomoč in varnost, ki naj se nudi otrokom in materam tam, kjer se bodo v slučaju potrebe naselili, je treba takoj zbrati potreben material in denarna sredstva. Zato vas prosimo, da takoj pristopite v svojem delokrogu k zbiranju materialnih in denarnih sredstev, pri čemer upoštevajte naslednje:

1) V poštev pridejo predvsem: blago za ruhe, perilo, obleka, slamnate, odev, kosi otroškega perila in obleke, obutev, nogavice, otroške košare, nahrbtniki, vreče, plašči itd. itd., vseh vrst posoda, jedilni pribor, pribor za šivanje itd., skratka vse, karkoli se da uporabiti v sil. Vsaka najmanjša stvar je dobrodošla.

2) Ves zbrani material dostavite takoj po najkrajši poti ali vašemu krajevemu odboru unije ali pa na naslov: Jugoslovanska unija za zaščito otrok, Ljubljana, Tyrševa 23. Poslani material se bo takoj pregledal, razporedil in odposlal v kraje, kjer se bodo otroci in matere v slučaju vojne naseljevali.

3) V kolikor bi kdo ne mogel prispevati v materialu, naj prispeva v denarju. Ves, v te vrste nabrani denar dostavite takoj vašemu krajevemu odboru unije ali pa ga nakazite po pošti polnični št. 13882 na naslov: Jug. unija za zaščito otrok, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. Iz tega denarja se bo nabavilo izključno samo blago in oprema za otroke, da se izpolnijo zaloge.

Zavedajte se, da je s tem vašim delom povezana tudi ušoda slovenskih otrok in mater v primeru vojne. Zato pristopite k temu delu takoj in z največjo vnemo. Smatrate to obvestilo za naš morda zadnji poziv, da storite svojo dolžnost.

Jugoslovanska unija za zaščito otrok, sekcija za dravsko banovino.

Iz Ljubljane

— Ij ne odklanjajte! Dne 1. in 2. junija t. l. bomo nabirale za revne otroke naših obmejnih krajev. Prosim vsakega rodiljuba, da se oddolži vsaj z 1 din. Pomislimo, kaj drugi narod žrtvujejo za pomoč svojim bednim bratom. Ne zaostajamo za njimi! — Jugoslovanska ženska zveza.

— Učenci klasične gimnazije v dram. Drveni ob 20. bodo nastopili višješolci klasične gimnazije v Ljubljani, predvsem letošnji maturanti, v dramskem gledališču s Cankarjevo dramo »Jakob Ruda«. Režijo je prevzel g. Milan Skrbinec, kar je dovoljno jamstvo, da bo igra nad povprečnim nivojem šolskih prireditev. Starši, podprite idealno stremenje mladine. Eventualni čist dohodek je namenjen maturantskemu podpornemu skladu. Vstopnice se dbe v naprej v opernem gledališču, pol ure pred predstavo pa v draml.

— Ij Mesarske muhe tudi na Sv. Petra. Citatelj nam piše: Rad bi vas opozoril glede na članek o mušji nadlegi na Ljubljanskem polju, da so se muhe razpale tudi v samem mestu. Na Sv. Petra česti okrog tovarne Indus je mesarskih muh že na tisoče. Posebno mnogo jih je že vseh stenah na sončni strani. Nekateri mislijo, da so se muhe razpale tu zaradi prevažanja surovih kož, ki jih vozijo v odprti vozovih. Mislim, da bi bilo potrebno, da bi se oblasti pozanimale, kako je s higienskimi ureditvami v bližnji tovarni.

— Ij Krošnjarjem se obetajo slabi časi. Policija je pričela že pred dnevi na podlagi novih uredb energično čistiti med krošnjarji, ki jih je zadnji čas kar mrgolelo ne samo po mestu, marveč tudi po deželi. Na podlagi nove odredbe je prepovedano vsako krošnjarenje v obmejnih srezih. Že včeraj je policija aretirala v mestu kakih dvajset krošnjarjev in jih pripeljal. Z lovom policija nadaljuje, prav tako pa so na delu tudi orožniki v vseh obmejnih srezih. Krošnjarji bodo po končani preiskavi odposlani v domovinske občine.

— Ij Tatvine v mestu. Neznani zlikovci je vlomil predvčeršnjim ponoči v stanovanje Ivana Peternuša v Komenskega ulici št. 16, odkoder je odnesel majhno ročno blagajno s 300 din, nekaj računov raznih vrst in nikajsto žepno uro. Peternuš je oskodoval za 500 din. — Neznani tat je vdrl v klet hiše št. 13 na Kongresnem trgu in odnesel Rozaliji Bleiweisovi več steklenice likerja ter vina, iz drvarnice dr. Souvana pa nekaj steklenice kisle vode. — S koleza je bil izpred trgovine Gerbec na Gospodarski cesti ukraden zavitek perila z monogramom H v škodo Antona Zaklija. — V gostilni Split na Vidovdanski cesti pa je žepar ukradel Antonu Drožini 180 din vredno uro.

— Ij Prizadeži naj se zglašajo. Nedavno je na Glincah nenadno umrl urar Roman Meršol, ki je imel v popravilu več različnih ur neznanih lastnikov. Prizadeži naj se zglašajo pri policijski upravi, kjer bodo dobili svoje stvari nazaj.

— Ij Film »Neznani junaki« v Kino Sloga. Wallace Beery, ki ga gotovo vsi poznate kot — nepozabnega Pancho Villa, kot brutalnega upravnika v filmu »Vstani in bori se« in kot vseleže potepuha iz filma »Potepuhi«, je tokrat nasledek vlogo lojalnega in junaškega zaščitnika zakona v ganljivi in napeti filmski epopeji o policijskih organih, ki hodijo dan in noč po mestnih ulicah, budno bdet nad varnostjo svojih somoščanov. Ta odlični karakterni igralec filmskega platna podaja v tem filmu svojo najboljšo in najlepšo vlogo starega policista izredno prepričljivo. Poleg strogosti in robatosti, ki jo zahteva še sam poklic tega napornega službovalca, živi v njem še drugi jaz, poln dobro-

srčnosti in usmiljenja, ki se najtopleje zavzame tudi za uboge sirote. Njegov sin je pravo nasprotstvo svojega očeta, je ohol in domisljiv nepridiprav, ki mu povzroča mnogo skrbi. Vzgojen za poklic svojega očeta zide na stranski poti, ki ga dovedejo do nesrečnega konca. Kako — vam pokaže film »Neznani junaki«, ki se prevaja od danes dalje v Kino Slogi 1436

Boleznica

KOLENDAR
Danes: Petek, 31. maja: Angela
DANAŠNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Poslednji gangster
Kino Sloga: Neznani junaki
Kino Union: Dramatska šola

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marjan trg 5, Kurnalt, Gosposvetska cesta 4, Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Beograjska radijska kratkovalovna postaja YUA (49.18 m): 19.40: Poročila v slovensčini. — YUF (19.69 m). Oddaja za južno Ameriko ob 1.55. — YUG (19.69 m). Oddaja za Severno Ameriko.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Petek, 31. maja: Jakob Ruda. Igrajo maturanti Klasične gimnazije. Izven
Sobota, 1. junija: Naša kri. Premiera. Premierski abonma
Nedelja, 2. junija: Severna lisca. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol
Ponedeljek, 3. junija: zaprt
Torek, 4. junija: zaprt

Opozarjamo na zadnjo premiero v tekoči sezoni, ki bo jutri za premierski abonma. Pri vzporedni dela domačega pisatelja F. Finžgarja »Naša kri«, bodo imeli zlasti mlajši člani in nekateri volonterji priliko predstaviti našemu občinstvu svoje zmognosti. Zgodba iz Napoleonove dobe, ki se dogaja v gorenski vasi blizu Ljubelja, pokaže francosko okupacijo in razmerje našega kmeta do Francozov. Igro je režiral Milan Skrbinec. Igrali bodo: Miklavž Borstnik, francoski mairre — Presenik, Katra, njegova žena — Bakarja, Jerica, njegova hči — Mileva Boljar-Ukmarjeva, Stefan, posestnikov sin, Jerčin ženin — Igor, Matija hlapec — Bratina, Gaspar Zapotočan, kmet — Kauker, Podrepec, kmet — Raztresen, Matijevic, kmet — Jerman, Kos Luka, kmet — Sever, Rok, kmetiški sin — Brezgar, Groga Gladek, mežnar — Novak, Louis Renard, francoski častnik — Drenovec, Benoit Turbot, sergent-major — Peček, starka — Slavčeva, Manca — Simčičeva, Minca — J. Boljarjeva. Sodeluje tudi veliko število statistik. Godi se na Gorenjskem, meseca avgusta 1.1813.

OPERA
Začetek ob 20. uri
Petek, 31. maja: zaprt
Sobota, 1. junija: Kleopatra. Red B
Nedelja, 2. junija: Tosca. Izven. Gostovanja Tee Labošve iz Zagreba in Borisa Popova. Znižane cene
Ponedeljek, 3. junija: zaprt
Torek, 4. junija: zaprt

Zaradi nenadne obolnosti g. Nikole Cvečiča odpade njegovo gostovanje v »Evgeniju Onjeginu« ter se bo namestu tega vprizorila Svarova izvirna zgodovinska opera »Kleopatra« za red B. Svarovo delo je po originalnosti glasbene koncepcije in pestrosti sižeja nedvomno najpomembnejše naše operno delo, ki po širokopoznatosti celotne zasnove sploh nima primere v naši literaturi. Našo odlično vprizoritev je režiral C. Debevec, glasbeno nastudiral avtor, načrte za izvršno inscenacijo pa je izdelal inž. Franz. V naslovni partiji se je zlasti lepo uveljavila naša odlična mlada sopranistka V. Heybalova skupno z Janikom, Franciom, Betetom in ostalimi prvimi solisti našega ansambla. Baritonist Boris Popov in dramatska sopranistka Tea Laboševa bosta v nedeljo zvečer ponovno gostovala v odlično vprizorjeni »Tosci«, kjer sta žela pri zadnjem skupnem nastopu imponanten uspeh. Tea Laboševa je pevka zelo toplega glasovnega materiala in izvrstno izsočastna in živnega smisla za pristno igralsko doživetje. V njeni kreaciji naslovne partije »Tosce« so te njene odlike še posebno lepo prišle do izraza. Tudi Popova in Scarpe je igralsko in pevsko vseskozi odlični, dočim je Francov Cavaradosi sploh ena najboljših njegovih partij. Dirigent: dr. švara.

SOKOL

Proslava 10-letnice Sokolskega društva Ljubljana III bo na letnem telovadišču ob Tyrševi cesti. Spored je naslednji: Jutro ob 20. zvečer telovadna akademija v počastitev kumov naraščajočega prepasa S. Justa Zupanove in br. Cirila Majena. V nedeljo ob 9. dopoldne. Telme v odbojki, ob pol 14. Skupine vseh oddelkov, ob pol 16. Pozdrav državnih zastavi in razvijanje naraščajočega prepasa, ob 16. jubilejni telovadni nastop. Po nastopu nastopa zabava s plesom. Sodelovalna hoda sodba Sokola I. Tabor in društveni jaz.

Sokol Ljubljana — Ig. Biliša poziva svoje članstvo in naraščaj, da se udeležijo jubilejnega prosveta Sokola III., ki slavi letos kakor tudi naše društvo svojo desetletnico. V nedeljo 2. t. m. se zbiramo ob pol 3. pop. v našem sokolskem domu, od koder odskokamo k Sokolu III ob 14.45. Kdor ima krolj, naj pride v krošnji istočasno poslednjič pozivamo vse člane in sestre, ki še niso prišli ovesti svojih legitimacij za 1. 1940, naj to storijo, ker zaključijo zadevno uradovništvo utvara jutri ob 21.

Sokol Ljubljana — Mosto ponovno opozarja vse članstvo in naraščaj, da predložijo društvene legitimacije v svrhu uverenja. Legitimacije, ki ne bodo uverjene ne do 15. junija, izgube veljavnost, tudi če je plačana članarina za leto. Kdor legitimacije še nima, naj si jo preskrbi do tega roka. Uradne ure so vsak delavnik ob pol 20. do pol 21. ure v društveni sobi. — Dne 2. junija se naše društvo udeležijo jubilejnega nastopa Sokola III (Bežigrad) v krojih in s praporci. Zbor vsega članstva ob 14. uri na letnem telovadišču. — Dne 9. junija ima nastop sokolska četa v Delu pri Domalah. Tega nastopa se udeležijo vsi naši kolesarji in kolesarke. Zbor na letnem telovadišču ob pol 15. uri. Isti dan ima društveni nastop tudi Sokol I. na Taboru. Vse članstvo vabimo, da se tega nastopa udeležijo v civilu z znakom. Zdravol

V soboto 1. junija ob 20. uri telovadna akademija V nedeljo 2. junija ob pol 16. jubilejni telovadni nastop z razvitjem naraščajočega prapeta

Iz Celja

— **Jakob Rudač** v celjskem gledališču. Dijaki ljubljanske klasične gimnazije bodo uprizorili v soboto 1. junija ob 20. v celjskem gledališču Cankarjevo dramo »Jakob Rudač« v režiji g. Milana Skrbinšča, režiserja Narodnega gledališča v Ljubljani. Udeležite se predstave v čim večjem številu in pokazite s tem razumevanje za kulturno delo naše mladine!

— **Celjski zahovski klub** je priredil v sredo zvečer prvi turnir za prvenstvo v mesecu maju. Prvak je postal inž. Srečo Savojec z 11 točkami izmed 14 dospejlih. Drugo mesto pa je zasedel Franc Detiček z 8 točkami in pol.

— **Upokojeno učiteljstvo iz Celja** in okolice se bo sestalo v četrtek 6. junija ob 16.17 v Zalcu.

— **Utopljenec v Savinji**. Pod Rimskimi Toplicami je Savinja v torek naplavila truplo neznanega, 40 do 45 let starega, preprosto obeljenega moškega. Truplo ni imelo nikakih poškodb in je ležalo približno dva tedna v vodi.

— **Napad**. Ko se je vračal 26 letni zidar Rajko Gačnik s Hudinje pri Vitanju domov, ga je napadel neki moški s Pake pri Vitanju s sekuro ter ga močno poškodoval po zapestju in podlaktu leve roke. Gačnik se zdravi v celjski bolnici.

— **Umrl** je v sredo v ljubljanski bolnici 24letni delavec Jože Trček s Sp. Hudinje pri Celju. Truplo so prepeljali v Celje. Pogreb bo danes ob 18.30 iz mrlišnice na mestnem pokopališču.

— **Strokovna nadaljevalna šola v Celju** je zaključila šolsko leto 1939-40 v nedeljo 26. t. m. Ob tej priložnosti so bile izdane 5 najmarjšejšim učencem kovinarske stroke nagrade združenja kovinarjev po 100 din in 6 učencem in učenkam nagrade združenja krojačev in krojačic po 50 din. Razdelitvi nagrad sta prisostvovala tudi zastopnika obeh združenj gg. Bratomir Rešek in Anton Ursič. Šola je imela 13 rednih razredov in strokovne oddelke za krojače in krojačice frizerje, nizarje in čevljarje. V prihodnjem šolskem letu nameravajo ustanoviti še strokovno oddelka za mesarje in peke. Završni izpiti so bili od 6. do 11. t. m. in jim je predsedoval zastopnik banke uprave inž. F. Hacin. Vsi kandidati, izvenšani dveh, ki sta bila odlojena za tri mesece, so napravili izpit s prav dobrim uspehom. Vseh kandidatov in kandidatkin je bilo 88. Ob koncu šolskega leta je bilo na zavodu 297 učencev in učenek. 2 učenca nista dovršila razreda, 20 učenec pa ima popravni izpit iz enega ali dveh predmetov. Poučevalo je 35 učnih moči, med temi 4 mojstri in 1 mojstrica. Da je mogla šola uspešno izvrševati svojo nalogo, je zaslug učiteljev, ki so jo gromotno podpirali, predvsem mestne občine, kr. banke uprave, zbornice za TOI in mojstrov, ki so s tem, da so redno pošiljali svoje vajence k pouku, dokazali razumevanje za dobrobit obrtniškega naraščanja.

Iz Radeč

— **Razstava obrtne nadaljevalne šole**. Na željo občanov in trgovcev bo v nedeljo 2. t. m. od 8. do 18. razstava izdelkov tukajšnje obrtne nadaljevalne šole. Občinstvo se naproša, da čim številneje obišče razstavo. Prostovoljni prispevki se hvalečno prejemajo za nabavo novega risalnega orodja.

— **Premestitev v poštne službi**. Pred kratkim je bil premesčen g. Albin Sterbenec, poštni uradnik na Zidanem mostu, stanujoč v Radečah, k pošti Ljubljana II.

— **Planinski dom na Lisci**. Lisci je dobro obiskana izletna točka, ki jo obiskujejo zlasti številni Zagrebčani pa tudi Zaslavci in Celjani. Do pred kratkim je obiskalo dom na Lisci nad 500 izletnikov samo v mesecu aprilu in maju. Po večini so bili seveda samo šolarji raznih šol iz Zagreba in Ljubljane. — Dela za elektrifikacijo Lisce dobro napredujejo. Po večini so že postavljene električni drogovci. Pričakovati je, da bomo že v kratkem imeli na Lisci elektriko, za kar ima največ zasluge sedanji načelnik SPD g. Andrej Gostiša, šolski upravitelj iz Loke pri Zidanem mostu. V načrtu je tudi napeljava vodovoda na Lisco. Voda se bo zajemala pri studencu pri cerkvi sv. Jošta pod Lisco, odkoder se bo z motorko dovajala v rezervoar.

— **Radeški mesarji se morajo zagovarjati pred sodiščem**. Zaradi podražitve mesa so se morali radeški mesarji zagovarjati pred sodiščem.

jati pretekli četrtek pred okrožnim sodiščem v Novem mestu.

— **Hude radijske motnje**. V poslednjem času so nastale v Radečah zopet hude radijske motnje, zaradi katerih je skoraj nemogoče poslušati poročila. Ponovno naprosamo pošto direkto v Ljubljani, da napravi v tem pogledu končno že red in prisili vse Radečane, ki uporabljajo električne stroje, da si nabavijo prepotrebne blokirne aparate.

— **Širjenje alarmantnih vesti**. V zvezi s svetovnimi dogodki se pri nas v poslednjem času razširjajo alarmantne vesti, ki razburjajo javnost in povzročajo malodušnost pri domačinih. Vsak zvest Jugosloven mora imeti zaupanje v našo nepremagljivo narodno vojsko, ki stoji na braniku naših mej in čuva domovino pred morebitnimi sovražniki. Gostilniški »strategi« naj se vzdrže vsake kritike ter naj si zapomnijo, da je razširjanje alarmantnih vesti po zakonu kaznivo.

Iz Trbovelj

— **Strokovna nadaljevalna šola v Trbovljah** bo zaključila v nedeljo šolsko leto z običajno razstavo na vodenski šoli. Razstava bo odprta ob 9. uri dopoldne. Pozivamo tukajšnje trgovce in obrtnike, ki se zanimajo za uspehe gojencev, da si ogledajo razstavo nadaljevalne šole.

— **Letno skupščino** je nedavno sklical streljaška družina v Trbovljah. Na obnem zboru je predsednik g. K. Omerzu v uvodnem nagovoru orisal cilje strelske družine, ki ima kot viteška organizacija namen, gojiti nacionalno miselnost, duha samozavesti in neustrašenosti in narod seznanjati z uporabo strelnega orožja. Družina se je v zimskem času vadila v sobnem, v letnem času pa v ostrem streljanju na prostem. Za svoje vsežije se je uredila novo strelišče pod Kolkom s strelno lopo, strelnimi mizami in sobico za društveni inventar. K izgraditvi novega strelišča so mnogo pripomogli TPD in ravnateljstvo cemenarne. Posebno je društvo pri tem podpiral tudi podpredsednik podjetnik g. Hauck. Iz blagajniškega in tajniškega poročila je razvidno, da je družina kljub velikim izdatkom za novo strelišče, izpeljave nove poti ter nabave novih pušk za sobno streljanje že sedaj aktivna, vendar pa bi bilo delo živahnije, če bi imeli na razpolago puške za ostro streljanje, ki so bile poslone v popravilo. Blagajniško stanje je po odplačilu zadnjega obroka društvenega dolga zadovoljivo. V novi odbor so bili izvoljeni predsednik g. Karel Omerzu, podpredsednik g. Jože Hauck st., tajnik g. Šulc Alojz, blagajnik g. Bajuk Milan. V bodočem društvenem načrtu je nadaljevanje sobnega in ostrega streljanja, povečanje novega strelišča, pridobivanje novih članov, oživitve in gojitve obrambnega duha med članstvom in prireditve raznih narodno-obravnih predavanj. V bodoče se bo izvršilo tudi nagradno streljanje in skušalo pridobiti v društvo čim več rez. oficirjev ter sodelovalci z ostalimi narodno-obravnimi društvi. Občnemu zboru je sledilo zanimivo predavanje dr. Čečeljskija o vrsti in uporabi bojnih strupov in obrambi proti njim.

— **Krsti poroke in umiranja**. Krstili so bili v Trbovljah: Humski Jožef, Odlazek Leopold, Peši Ana, Juraja Silvo, Molnar Anton, Milan Hauptmann, Smodiš Vid, Kreže Janez, Zgonc Alojz, Klancišar Ana, Matko Marija, Jordan Magdalena, Muhi Vera, Bržje Janez, Okrozar Bojan, Rajšek Marija, Pust Gabriel, Pilnovar Leon, Petek Jožef, Stoklas Leopold, Sevnik Franc, Krašovec Ivan. — Poročili so se: Oček Franc, rudar in Pangeršič Marija, šivilja, Vozel Stanko, brivski mojster in Keber Alojzija, frizerka, Pušnik Rudolf, klepar in steklarni in Sergan Emilija, šivilja, Bedenik Rudolf, kovač in steklarni in Tomše Justina, služkinja, Bevk Otmar, ključavničar in Varga Stefanija, zasebnica Kersnič Ivan, rudniški inženier in Suc Eleonora, učiteljica, Kuder Jožef, rudniški ključavničar in Lavrič Milena, zasebnica, Guček Mihael, rudn. kurjač in Zupančič Ana, uslužbenka, Majcen Emil, rudar in Lavrič Zora, zasebnica, Gačnik Stanislav, rudar in Stoklas Ernestina, delavka, Potokar Stanislav, rudar in Murn Justina, šivilja, Keiner Ivan, rudar in Sintler Marija, šivilja, Camar Alojz, rudar in Glavač Terezija, služkinja, Plahuta Franc, rudar in Lunder Ana, šivilja, Brinar Helmut, priv. uradnik in Perko Ana, uradnica, Žibret Vinko, rudar in Obed Amalija, kuharica, Gorjup Rudolf, delavec in Božjak Ana, kuharica, Kapl An-

ton, strojni mehanikar in Bartolović Marija, zasebnica. Bilo srečno. — Umrl so: Medvešek Jurij, sin rudarja, Bec Leopold, delavec, 25 let, Kovač Helena, roj. Jagodnik, učiteljica, 88 let, Štepančič Jožef, rudar, 63 let, Florjanc Neža, roj. Murn, žena rudarja, 52 let, Eržen Neža, roj. Vozel, žena rudarja, 64 let, Slakšak Ivan, sin rudarja, Povišč Jožef, rudar, 64 let, Tanšek Genovefa, roj. Šoštar, žena rudarja, 75 let, Strumelj Stanko 1 leto, Kmetič Stanislav, sin rudarja, Snoi Stanislav, sin rudarja, Skorjanc Marija, občinski revež, 73 let, Jerman Marija, roj. Camer, učiteljica, 88 let, Holesek Franciška, Blaznik Marija, učiteljica iz Dobovca, 40 let, Vidmajer Kunigunda, roj. Gozinar, žena rudarja, 58 let, Stangar Marija, roj. Zupančič, vdova rudarja 63 let. Naše sožalje!

Delo proti tuberkulozi

V dneh protituberkuloznega tedna je izšla 3. številka revije protituberkuloznega gibanja »Dela proti tuberkulozi«. Letošnje geslo protituberkuloznega tedna »Noben jetični brez bolniške postelje« razviliša in mu daje široke osnove šef zdravilišča na Golniku dr. R. Neubauer. Gotovo je problem jetike zelo važen za Slovence, brez dvoma je pa tudi res, da noben problem ni nerešljiv, če so tu: razumevanje, volja — in končno seveda svoboda dejanja. Dr. Franjo Smerdu, ki je neutrudišljivo sodelavec pri reviji, je napisal prav zanimivo razmišljanje o ljudeh, ki jih srečuje vsak dan v življenju v pripovedi »Podobe in sence«. Objavljeno je daljše poročilo o organizaciji in odmevu lanskega protituberkuloznega tedna v Škofji Loki, ki gotovo odkriva nekaj zanimivih smeri, v katere je treba obrniti propagando protituberkuloznega pokreta. Muzek K. Vitko objavlja sestavek »Srečanje«, kjer ob srečanju z jetičnim ki se je vračal iz bolnice v brezupnem stanju domov, načetja zanimivo stran slovenske dobrotelosti in poudarja, da bi bilo zelo priporočljivo namestu neuporabnih zunanjih znakov spomina in počutstva tega ali onega velikega moža ali skupin in podobnega, zidati bolnice, ljudske sanatorije itd. — vse, kar najprej in najbolj rabimo. Dr. T. F. podaja »Obračun čez lanske protituberkulozni tedne«, ki je izmed vseh tednov najbolj klavirno uspel, saj smo zabeležili padec za celih 27.000 dinarjev Dr. Marinšek Leopold, zdravnik na Golniku, je ob pregledu stanovanj jetičnih bolnikov v Oslu nanašal v članku »Jetika in stanovanje« nekaj misli o tem po-

memnem vprašanju. Otvoriti dveh novih protituberkuloznih dispanzerjev — v Škofji Loki in Litiji — je posvečen članek »Dve novi protituberkulozni postojanki«. Dr. M. Karlin objavlja nadaljevanje »Izpiskov iz stare poljudno-zdravstvene literature«, dr. Neubauer pa piše nekrolog pokojnemu Milanu Benediku, ki je s svojim risarskim talentom mnogo pomagal v protituberkuloznem gibanju.

Tuberkuloza je brez dvoma še vedno važen slovenski narodni problem. Nujno je potrebno, da široke plasti čim bolj sodelujejo v borbi proti tuberkulozi. Glasilo in strokovna revija protituberkuloznega gibanja je »Dela proti tuberkulozi«. Iskreno želimo, da bi v desetem letu protituberkuloznega pokreta ne bilo predvsem nobenega slovenskega zdravnika, pa tudi nobenega slovenskega javnega in kulturnega delavca, ki bi ne bil naročnik revije. Naročnina je minimalna — saj stane revija na leto komaj 15 dinarjev. Naroča se pri Protituberkulozni zvezi v Ljubljani — Askerčeva c. (Solska poliklinika).

Podražitev vseh vrst grafičnih izdelkov

Glede na ponovno, napovedano povišanje cen papirja in kartona, zaradi ponovne podražitve tiskarskih barv in vsega ostalega materiala ter zvišanja delavskih plač, so tudi grafična podjetja kraljevine Jugoslavije prisiljena povišati vse cene tiskovin v knjigotisku, litografiji, offsetu, bakrotisku kakor tudi v kartonaciji in knjigovežnicah za 25 odstotkov.

Velik porast cen na trgu celuloze v inozemstvu ter naraščanje cen vseh vrst surovin pri izdelavi papirja učinkuje naravno porazno na razvoj razmer v grafični stroki. Nič bolje ni z ostalim materialom, kakor so n. pr. barve, svinec, kemikalije za litografije in cinkografije.

Grafična podjetja so zvišala doslej svoje cene samo malenkostno, čeprav so se že parkrat podražili papir, karton, lepilna, barve in ostali material. Lani decembra pa so se zvišale še plače kvalificirane in pomožnega delavstva. Sedaj stoji tiskarska podjetja zopet pred novim zvišanjem plač. Težavni položaj, v katerem je celokupno gospodarstvo grafične stroke, je prisililo do te odločitve vse tiskarske organizacije v državi, vsled česar se na 25% povišanje cen tiskarskih izdelkov opozarja vsa javnost v svrhu ravnanja

Savez grafičnih podjetij Jugoslavije: Beograd, Ljubljana, Zagreb, Novi Sad, Osijek, Split in Sarajevo.

Uničujmo mušjo zalego!

Mušja nadlega je neznosna zlasti v vročih poletnih mesecih. Iz greznice in smetišč prenašajo muhe kalu bolezni na hrano, na rane bolnikov in ranjenih živali itd. Z muholovci se mušja zalega ne more zatreči, če pa potrosimo greznice, smetišča in gnojlišča z neoljenim apnenim dušikom ali polijemo smetišča, gnojlišča, greznice in stranišča z 50 odstotno vodno emulzijo neoljenega apn. dušika, uničimo vso mušjo zalego, ki živi in se razvija v greznicah, gnojščih, smetiščih in mlakah.

Za desinfekcijo 1 kv. metra greznice oziroma smetišča je potreben 1 kg neoljenega apn. dušika. Neoljeni apn. dušik stane kg 1.80 din. Greznice in gnojne jame merijo običajno 4 do 6 kv. metrov površine, torej potrebujemo za desinfekcijo 1 greznice povprečno 10 din.

Desinfekcija greznice se more izvršiti takrat, ko mgolgi v njih raznih črvčkov in ličink ter mrčesnega zaroda. 24 ur po desinfekciji z neoljenim apn. dušikom je v greznici vse mrtvo. Greznična tekočina oz. gnojica pa pridobi na gnojilni vrednosti.

Najenostavnejši način desinfekcije greznice, smetišča, gnojlišča ali gnojne jame je ta, da polijemo na 1 kv. meter površine 20 litrov 5 odstotne vodne emulzije neoljenega apn. dušika, to se pravi: na 20 litrov vode dodamo 1 kg neoljenega apn. dušika, dobro pomešamo in zlijemo v greznico oz. polijemo gnojščice. Kolikor kvadratnih metrov meri površina greznice, gnojlišča ali smetišča, tolikokrat po 20 litrov vode z dodatkom 1 kg neoljenega apn. dušika moramo vliati v greznico oziroma na smetišče, da uničimo mušjo in vso ostalo mrčesno zalego.

Ta encstaven in učinkovit način uničevanja mušje zalege naj bi se splošno uvedel, ker bi se s tem dvignila higiena naših vasi in mest ter zboljšalo zdravstveno stanje naših bivališč in prehrane. Lani je ljubljanski higienski sklad izvršil eksaktne in obširne poizkuse, ki so desinfekcijsko dejstvo neoljenega apn. dušika potrdili.

Zahvala

Dovoljujem si kar naitopleje se zahvaliti cenj. občinstvu, ki je z raznimi podatki pripomoglo do tako hitre izsleditve roparskega napadalca; s tem je obenem pomagalo razpršiti vse podle govorice, ki se jih ob tej priliki širili o meni zlobni ljudje.

Lud. Černe, Ljubljana.

(—)

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda din 1.- davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

UGODEN NAKUP

Veliko izburo letnih damskih čevljev po zelo nizkih cenah. Vam uadi trgovina.

»EDO« CEVLJI
Vošnjakova 2 (Gospodstvska c. 12).

Oglašuj male oglase

Slovenski Narod
ker so najcenejši!

»SAKOVSTVO POHISTVO

je vedno po starih cenah dopajiva v moderni in solidni izdelavi trvdka »Oprave«. Celovška 50. Sprejemajo se naročila a. l.

KLIŠEJE
ENO
VEŠBAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

POUK

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Strojepisni pouk

(za časa počitnic)
Večerni tečaj, oddelki od ½ 7. do 8. in od ½ 8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščance. Tečaj od 1 do 4 mesece. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaji se prične 3. junija. Šolnina najnižja. Največja strojeprisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. — Christofor učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 1394

KUPIM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

POZOR!

Kupujem rabljene čevlje, moške obleke, rabljeno perilo in stare cunje. Klavžar, Vošnjakova ul. 4. 1418

SREBRO, DRAGE KAMNE

in vsakovrstno

zlatu kupuje

po najvišjih cenah

Jos. EBERLE

LJUBLJANA — Tyrševa 2 (palača hotela »Slon«)

SOBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

OPREMLJENO SOBO

lepo, zračno, z ali brez hrane, oddam takoj ali s 1. junijem gospodu ali gospodični. Medvedova cesta 5/III. levo. 1383

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

BLAGAJNICARKA

z malo maturo in trgovsko šolo — zmožna pisarniškega dela in strojepisja — išče službo v pisarni ali kot blagajničarka. Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe na upravo lista pod »Devetnajstletna«. 1393

MONTERJA

za postavitev tvornice kočnice na veliko in hidravlične preše išče štimun Horvat, Križevci, Hrvatska banovina. 1423

FRIZERKO

samostojno, sprejem v stalno službo. Novak Vinko, frizer, Zalec. 1422

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

Izvrstna

MEDICA

darva ustne uca!

Dobite jo v

MEDARNI

Ljubljana, Zidovska ulica 6

LEPO VINSKO KLET

nad kletjo soba in zraven vinograd s 1300 trtami, vse v dobrem stanju v Semicu, Bela Krajina, ugodno prodam. Polizve se pri Jakobu Golobcu — Gradnik, pošta Semic. 1416

MOKO

najboljše kvalitete in vseh vrst prodaja na veliko in pod najugodnejšimi pogoji Osrednja kmet. zadruga v Murski Soboti 1415

JABOČNIK

pristni, 7000 do 8000 litrov prodam na veliko, največ v dveh partijah. Krajnik Lovrenc — Ptuj. 1424

FOTO APARAT

»Voigtlander« 6 × 9, 1 : 6,3, skvort nov, prodam. Šišenska 48 — tel. 41-88. 1427

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

— In to je vse? — je vprašala kakor da govori sama s seboj.

— Kako to, vse?... —

— Če bi ne bila izgubila svojega očeta... Če bi ne bila moja mati zblaznela... po halucinaciji, v kateri je zagledala na obali...

Razširjene Bertrandinice zenice, v katerih je zatrepeljo nekaj tiste groze, o kateri je govorila, so željno iskale markizove oči.

Toda markiz je povesil drhteče veke in odgovoril otožno:

— Saj to je tisto, kar imenujem bridko usodo tvojega življenja in to me sila, da sem prizanesljiv s teboj, moja uboga Bertranda.

Ranjenka je sklonila glavo nazaj in sklenila roke.

— Ti trpiš? — je vzkliknil Renaud z globokim sočutjem. — Povej mi, kaj te je pripravilo do tega, da si skočila po moj avto.

Obmolnil je, potem je pa pripomnil z glasom, polnim slabo prikritega strahu:

— Pod kolesa mojega avtomobila... Zakaj prav pod kolesa mojega avtomobila?... Ali si vedela, da je moj? Ali si storila to namenoma?

Sklonila je glavo in pritrdila z energično kretnjo. — Toda zakaj?... Zakaj?... Kaj nisem zaščitnik tvoje rodbine? Kaj se nisi mogla zateči k meni? Če te je bilo sram zavoljo sebe priznati svoj položaj, zakaj nisi storila tega zavoljo svojega otroka...

Mar si hotela smrt tega nedolžnega bitja?... Ali si hotela storiti iz mene orodje dvojne smrti? Iz kakšne čustvene vihrje, iz kakšnih strasti se je mogel v tebi poroditi ta grozni sklep... Govori, govori, Bertranda. Kaj so ti povedali o meni... Kaj sem ti storil?

— Bila sem preveč nesrečna, — je zašepetala. — Saj vendar nisem bil jaz tega kriv. Nasprotno. Iskal sem te, povsod sem te iskal, da bi te obvaroval nesreče.

S topim, nekam v praznino zročim pogledom je odgovorilo dekle še tiše:

— Kakor moja uboga mati, tako sem bila tudi jaz malone že zblaznela. In kakor ona, sem tudi jaz imela privide.

— Kakšne privide?

Ni odgovorila, pač pa se je obrnila k njemu in znova je bruhnilo iz nje:

— Smrtne sovražnike imate, gospod markiz.

— Vem to. Ne bojim se jih, ničesar se ne bojim, — je dejal markiz mirno.

Sklenila je roke v naročju in lahno je zadržala, kakor da se je njena notranjost podredila njegovi nepremagljivi sili.

Spričo nevarnosti se je Renaud tako zavedel, da so bili sledovi razburjenosti malone izginili z njegovega obraza. Nadaljeval je skoraj hladno:

— Ne govori mi o meni, temveč o sebi. Torej si... mati, Bertranda!

V zadregi je povesila glavo.

— Kdo je oče tvojega otroka?

Nobenega odgovora.

— Povej mi, kdo? Če ni oženjen, te vzame za ženo. Bertranda se je bridko nasmenila.

— Vzame te za ženo, — je ponovil markiz de Valcor. Znal ga bom prisiliti k temu.

Dekle je odkimalo z glavo.

— Izključeno, — je dejala. — Sicer bi pa tudi sama ne hotela omožiti se z njim, tudi če bi me hotel vzeti za ženo bodisi iz strahu ali